P **Cena numeru 15 groszy**

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA **Dzisiejszy numer zawiera 12 stron**

REPUBLIKA

ROK XVI | ŁÓDŹ, CZWARTEK, DNIA 17-GO 1938 ROKU | CENA NUMERU 15 GROSZY. | № 75

MUSSOLINI O ANEKSJI AUSTRII

Hitler zapewnił Włochy, iż granice ich nie będą naruszone.— Dlaczego Rzym nie bronił niepodległości Austrii

„Złamanie osi Rzym—Berlin rozpętałoby wojnę światową"

Rzym, 16 marca.

(Pat) Mussolini w otoczeniu ministrów przybył do izby deputowanych wśród długotrwałych owacyj członków izby i publiczności, zgromadznej na trybubunach. Po expose podsekretarza stanu lotnictwa na temat budżetu ministerstwa lotnictwa na trybunę wszedł Mussolini, wygłaszając przemówienie, całkowicie

POŚWIĘCEONE OSTATNIM WYDARZENIOM W AUSTRII.

Dramat austriacki

„Austria przestała istnieć jako państwo — oświadczył Mussolini. Stała się ona częścią Niemiec, a plebiscyt, który odbędzie się 10 kwietnia, uświęci ten fakt dokonany. Dramat austriacki rozpoczął się nie wczoraj, lecz w r. 1848, kiedy mały ale dzielny Piemont odważył się przeciwstawić kolosowi habsburskiemu. Tempo jego przyśpieszyło się po wojnie. Trwał on 20 lat. Epilog jego dramatu potoczył się przyśpieszonym rytmem nieodpartych sił natury i zaskoczył jedynie roztargnionych i ignorantów. Rzut oka wstecz na wypadki ostatnich 20 lat wskazuje w sposób zupełnie wyraźny, iż to, co się stało, stać się musiało i że rzeka, pomimo papierowych tam traktatów, podążyła ku swojemu ujściu.

Pierwsze próby „Anschlussu"

Mussolini przypomniał, iż pod rządem socjalisty Bauera oświadczono, iż Austria stanowi część Rzeszy Niemieckiej pod nazwą niemieckiej republiki austriackiej. Liczne prowincje austriackie w żywiołowym plebiscycie opowiadają się za przyłączeniem do Niemiec z wyjątkiem

PRZEDARULANII, KTÓRA WYPOWIEDZIAŁA SIĘ ZA POŁĄCZENIEM Z SZWAJCARIĄ

Konstytucja weimarska niemieckiej republiki socjal - demokratycznej z roku 1919 w art. 2 orzeka:

Terytorium Rzeszy obejmuje terytorium krajów niemieckich.

W art. 61 wyraźnie oświadczono, iż po połączeniu się z Niemcami Austria będzie miała prawo brać udział w radzie państwa, wysyłając ilość przedstawicieli proporcjonalną do ludności. Nie ulega więc wątpliwości, że w początku epoki, którą można nazwać socjal - demokratyczną, zarówno w Wiedniu, jak i w Weimarze, uważano, iż połączenie się obu państw w jedno państwo jest logiczne. Przyszły traktaty pokojowe. Przede wszystkim traktat wersalski, a następnie traktat w St. Germain, które narzuciły — powiedział Mussolini — Austrii, by została niepodległą. Pozostawiono jednak drzwi nawpół otwarte.

AUSTRIA MOGŁABY „WYRZEC SIĘ SWEJ NIEPODLEGŁOŚCI ZE ZGODĄ RADY LIGI NARODÓW". W ten sposób Austria zaczęła swe istnienie jako państwo niezależne pod panowaniem socjal-demokracji. Socjal-demokraci minęli, ustępując miejsca chrześcijańskiej demokracji z Seipelem, ale nie poprawiło to sytuacji, ani pod względem politycznym, ani pod względem gospodarczym.

Mussolini jako „obrońca" Austrii

Trwało to do 1 października 1926 r. kiedy kanclerz Seipel powrócił do władzy z formułą: Austria jest państwem niemieckim — nic przeciwko Niemcom. Po trzech latach nieładu i intryg przyszedł do władzy Schober na jesieni r. 1929. Dopiero z chwilą dojścia do władzy Schobera

ROZPOCZYNA SIĘ WŁOSKA POLITYKA W STOSUNKU DO AUSTRII,

polityka, która została uświęcona w traktacie przyjaźni i arbitrażu, podpisanym w Rzymie przez Schobera 6 lutego 1930 roku. W tym czasie

WYBUCHŁ KRYZYS ŚWIATOWY

który miał jak najzgubniejszy wpływ na wątłe gospodarstwo narodowe austriackie. Idea Anschlussu powróciła ponownie w formie projektu unii celnej austriacko - niemieckiej, z którym związane są nazwiska Courtiusa i Schobera. Projekt ten spotkał się z niezwłoczną opozycją ze strony Francji i Czechosłowacji. Trybunał międzynarodowy w Hadze uznał, iż jest on niezgodny z ideą niepodległości Austrii. Projekt ten upadł. Sytuacja Austrii nie poprawiła się.

Obecnie Włochy interweniowały bezpośrednio, pomagając pod względem gospodarczym Austrii na podstawie układów, zawartych w Semmeringu.

„Pucz" hitlerowski w roku 1934

W styczniu 1933 roku narodowy socjalizm przychodzi do władzy w Niemczech. W marcu tegoż roku Dolfuss odnawia swój rząd w sensie autorytatywnym, określając jednak jednocześnie Austrię, „jako państwo niezależne i chrześcijańskie, ale niemieckie", Rozpoczyna się walka pomiedzy rządem a ruchem narodowo socjalistycznym. Dolfuss jest zmuszony do energicznego stłumienia rewolty socjalistycznej w lutym 1934 r.

W KILKA MIESIĘCY PÓŹNIEJ WYBUCHA W WIEDNIU PUCZ NARODOWO - SOCJALISTYCZNY. „ROZKAZAŁEM WÓWCZAS — POWIEDZIAŁ MUSSOLINI — BY 4 DYWIZJE Z GÓRNEJ ADYGI UDAŁY SIĘ DO BRENERU. BYŁO TO POSUNIĘCIE PODYKTOWANE PRZEZ ELEMENTARNĄ OSTROŻNOŚĆ WOBEC WYDARZEŃ NIEOCZEKIWANYCH, KTÓRYCH ZNACZENIA NIE MOŻNA BYŁO OCENIĆ.

Nikt z Austriaków nie zwrócił się do nas, byśmy to uczynili. Nikt z Austriaków nigdy nam nie podziękował za to, żeśmy to uczynili".

(Dalszy ciąg na str. 2-ej).

Samobójstwo majora Feya

B. przywódca Heimwehry austriackiej zabił żonę i syna poczym sam się zastrzelił

LONDYN, 16 marca.

(PAT). Agencja Reutera donosi z Wiednia, że major Fey, założyciel i przewódca austriackiej Heimwehry popełnił samobójstwo.

Jak się okazuje, mjr. Fey przed popełnieniem samobójstwa wystrzałem z rewolweru. POZBAWIŁ ŻYCIA SWĄ ŻONĘ, NASTĘPNIE SYNA, A POTEM SKIEROWAŁ SAMOBÓJCZĄ BROŃ PRZECIW SOBIE.

Mjr. Fey, był — jak wiadomo — szefem służby bezpieczeństwa za rządu zmarłego kanclerza Dollfussa. Stłumił on rewoltę socjalistyczną w r. 1934-ym

Demonstracje hitlerowców w Czechosłowacji

„Nasza walka zakończy się zwycięstwem!"—woła Henlein, wódz Niemców sudeckich.—Francja i Sowiety ogłoszą wspólną deklarację w obronie niepodległości Czechosłowacji

PRAGA, 16 marca.

Sytuacja w Czechosłowacji jest w dalszym ciągu naprężona. W związku z wkroczeniem niemieckich wojsk do Austrii, „henleinowcy" organizują w licznych miastach sudeckich zgromadzenia, na których formułują swe znane żądania o autonomii, dając przy tym do zrozumienia, że podobnie jak Austriacy,

TAKŻE NIEMCY SUDECCY MOGĄ LICZYĆ NA POMOC NIEMIEC.

Szczególnie niepokojąca była mowa Henleina na zgromadzeniu w Reichenbergu. Wyraziwszy radość, że Austria mogła wrócić na łono Rzeszy, Henlein zapewnił obecnych, iż walka Niemców sudeckich również zostanie zakończona zwycięstwem.

— Nie boimy się niczego — mówił. — Żadne moce nie wydrą nam naszych przekonań, ani naszej pewności, że dzień jutrzejszy należy do nas.

Chcąc przeciwdziałać defetyzmowi, rząd przy każdej nadarzającej się sposobności, powołuje się na siłę moralną i techniczną armii i wzywa społeczeństwo do zachowania spokoju.

PARYŻ, 16 marca.

Sensacją dnia stała się dziś dłuższa narada premiera Bluma z ambasadorem sowieckim Suriczem, odbyta w prezydium rady ministrów.

Według obiegających pogłosek, przedmiotem rozmowy miała być ewentualność wspólnej deklaracji francusko-sowieckiej na temat solidarności

W OBRONIE NIEPODLEGŁOŚCI CZECHOSŁOWACJI.

Jednocześnie w pełnym toku są rozmowy francusko-angielskie w celu wysondowania stanowiska, jakie zamierza zająć Anglia

W WYPADKU BEZPOŚREDNIEGO DZIAŁANIA PRZECIWKO CZECHOSŁOWACJI.

Do tej pory nie otrzymano jednak dostatecznych wyjaśnień z Londynu.

Paryż, 16 marca.

Redaktor polityczny dziennika „L'Epoque" James Donnadieu zamieścił dziś na czele numeru artykuł, w którym domaga się od nowego ministra spraw zagranicznych Paul Boncoura, ażeby zwrócił się do Polski z zapytaniem, jakie zajmie stanowisko, kiedy Francja wykonywując swe zobowiązania sojusznicze, byłaby zmuszona pomóc ew. zaatakowanej przez Rzeszę Niemiecką Czechosłowacji.

MUSSOLINI O ANEKSJI AUSTRII

(Dokończenie).

Od r. 1934 do r. 1936 rozwija się
POLITYKA PROTOKÓŁÓW RZYMSKICH.

W międzyczasie ogólne warunki w Europie i w Austrii uległy głębokiej zmianie. Solidarność dyplomatyczna Włoch z mocarstwami zachodnimi została złamana przez sankcje i przez usiłowania „uduszenia" narodu włoskiego. W październiku 1936 r.
POWSTAŁA OŚ RZYM — BERLIN.
W Austrii ruch narodowo - socjalistyczny, chociaż powstrzymywany przez władze, rozwija się z zadziwiającą szybkością, głównie dzięki szybkiej odbudowie potęgi politycznej i wojskowej Niemiec.

Jest to chwila, kiedy
WŁOCHY RADZĄ AUSTRII ZBLIŻYĆ SIĘ DO NIEMIEC.
Z aprobatą Włoch zostają zawarte układy austriacko - niemieckie z lipca 1935 r., które wychodzą również z założenia, iż Austria uważa się za państwo niemieckie. Pomimo tych układów, rozpoczyna się nowy okres naprężenia."

W rozmowach weneckich w kwietniu 1937 r. — powiedział Mussolini — daję wyraźnie do zrozumienia kanclerzowi, iż niepodległość Austrii jest sprawą, która przede wszystkim interesuje Austriaków i że oś Rzym—Berlin stanowi podstawę polityki zagranicznej Włoch.

Spotkanie z 12 lutego pomiędzy obu kanclerzami było
OSTATNIĄ PRÓBĄ ZNALEZIENIA KOMPROMISU,
który — być może — opóźniłby ale niewątpliwie nie usunąłby ostatecznego rozwiązania.

Następuje przemówienie kanclerza Hitlera z 20 lutego, a następnie przemówienie Schuschnigga z 24 lutego. Nagle wyłania się projekt plebiscytu. W południe 7 marca CZŁOWIEK ZAUFANIA SCHUSCHNIGGA ZAPYTAŁ MNIE O ZDANIE CO DO PLEBISCYTU I CO DO JEGO FORMY.

Odpowiedziałem mu w sposób jak najbardziej kategoryczny, iż zachodzi pewien błąd:
POWIEDZIAŁEM MU, ŻE TEN POCISK WYBUCHNIE W RĘKACH.
Nie chwalę się tymi przewidywaniami, które były tak łatwe. W kołach dyplomatycznych i dziennikarskich całego świata słychać było wyrazy żalu, polemiki i ostrzeżenia: masa słów bezużytecznych, które nie zatrzymują historii.

Dlaczego Włochy nie interweniowały

Kołom mniej więcej oficjalnym po drugiej stronie Alp, zapytującym, DLACZEGO NIE INTERWENIOWALIŚMY, BY „ZBAWIĆ" NIEPODLEGŁOŚĆ AUSTRII, ODPOWIADAMY, IŻ NIGDY NIE POWZIĘLIŚMY PODOBNEGO ZOBOWIĄZANIA ANI POŚREDNIO, ANI BEZPOŚREDNIO. W słowie, czy też na piśmie, Austriacy — należy to podkreślić — nie zwracali się nigdy o pomoc i zastosowanie siły dla obrony niepodległości Austrii. Było to z ich strony zrozumiałe, ponieważ odpowiedzielibyśmy, iż niepodległość, wymagająca zbrojnego poparcia obcego przestaje być niepodległością. Ci, którzy znają Austriaków, wiedzą, iż interwencja z naszej strony spotkałaby się przede wszystkim z oporem ze strony Austriaków. Włochy były zainteresowane w niepodległości związkowego państwa austriackiego, ale zainteresowanie to oczywiście było oparte na przesłance, iż Austriacy pragnęli tej niepodległości przynajmniej w swej większości. A to, co wydarzyło się jednak w ciągu ostatnich dni, wykazało głębokie dążenia ludności autsriackiej na korzyść Anschlussu.

Następnie Mussolini, przypominając wydarzenia z początków drugiej połowy zeszłego stulecia, oświadcza: Pomiędzy rokiem 1859 a 1861 powstaje królestwo włoskie po manifestacjach ludowych, czynach wojskowych i plebiscytach. Wszystko to odbyło się z szybkością, nie pozostawiającą nic do życzenia w porównaniu z obecnymi wydarzeniami w Austrii.

Wojska niemieckie na granicy Włoch

Muszę przypomnieć tym, którzy o tym zapominają — powiedział Mussolini — iż pierwszym sojuszem wojskowym młodego królestwa włoskiego był sojusz z Prusami z r. 1866. Sojusz, który poprzez bitwę pod Sadową i poprzez bohaterską, ale niezdecydowaną bitwę pod Custozą, sprawił, iż uzyskaliśmy Wenecję.

Są na świecie — mówił dalej Mussolini—ludzie tak głęboko powierzchowni i tak nieobznajmieni z Włochami faszystowskimi, iż przypuszczają, że zrobią na nas wrażenie, wymieniając ogólną liczbę milionów Niemców i wskazując na ich obecność nad naszymi granicami. Przede wszystkim Włochy nie ulegają tak łatwo wrażeniom. Włochy nie uległy podczas wojny w Afryce naciskowi 52 państw. Wywiera to na nas tak małe wrażenie, iż spokojnie stwierdzamy, że za kilka lat
KIEDY WŁOCHY BĘDĄ LICZYŁY 50 MILIONÓW MIESZKAŃCÓW, NIEMCÓW BĘDZIE 80 MILIONÓW I NIE TYLKO NA JEDNEJ GRANICY, LECZ NA 10 GRANICACH, Z KTÓRYCH GRANICA WŁOSKA JEST GRANICĄ NIENARUSZALNĄ, dzielącą dwa narody zaprzyjaźnione. Pod tym względem — oświadczył Mussolini — kanclerz Hitler był zawsze kategoryczny.

Nawet przed dojściem do władzy wtedy, kiedy stanowisko to powodowało absurdalne zarzuty ze strony jego przeciwników. Dla faszystów wszystkie granice są święte: nie dyskutuje się na ich temat, lecz broni się ich.

Współdziałanie państw totalnych

Kiedy dramat austriacki w ciągu ostatnich dni wkroczył w akt piąty, przeciwnicy światowi faszyzmu zastanawiali się, czy nie nastąpiła okazja do przeciwstawienia dwuch ustrojów totalnych, do złamania ich solidarności uderzeniem, które m. in., należy to powiedzieć zawodowym pacyfistom, byłoby
WSTĘPEM DO NOWEJ WOJNY ŚWIATOWEJ.
Rachuby te były błędne, nadzieje po prostu dziecinne. Było to również obrażające, ponieważ rzucało cień na nasz charakter, naszą inteligencję i politykę. Nadszedł moment, który można nazwać najdonioślejszą próbą osi Rzym — Berlin. Otóż Niemcy wiedzą, że oś nie jest konstrukcją dyplomatyczną, posiadającą swą wartość jedynie w czasach normalnych, ale okazała się trwałą przede wszystkim w tej wyjątkowej dla Niemiec i Europy chwili historycznej. Dwa narody, których ustroje są równoległe, złączone analogiczną koncepcją polityczną, mogą wspólnie maszerować, by zapewnić naszemu niespokojnemu kontynetowi nową równowagę, pozwalającą na pokojową i owocną współpracę wszystkich narodów.

„Za pół roku poprowadzicie Stalina"

krzyknął Krestiński do eskorty GPU, która prowadziła go na miejsce kaźni

MOSKWA, 16 marca

Wyrok śmierci przez rozstrzelanie na 18 skazanych w procesie t. zw. bloku prawicowo - trockiestowskiego został ubiegłej nocy wykonany. Z 18 skazanych na śmierć tylko Rosenholc nie prosił o łaskę.

W czasie egzekucji, która odbyła się na Łubiance, wszyscy skazani z wyjątkiem Krestińskiego, Bucharina i Rosenholca załamali się zupełnie i błagali o łaskę i litość. Bucharin zachował przed egzekucją zupełne milczenie i był spokojny. Największe opanowanie okazał Krestiński, który, gdy prowadzono go na miejsce egzekucji, krzyknął do prowadzących go na śmierć członków GPU:

„Podli kaci! Być może za pół roku będziecie tak prowadzić waszego Stalina!"

[illegible] i ludzie

Dowody niewierności małżeńskiej

Z za kulis sądu rozwodowego

Budapeszt, w marcu.

— W odpowiedzi na list Pański z dnia 11-go b.m., komunikuję uprzejmie, iż zamówiony towar dostarczony zostanie jutro o godzinie 5-ej popołudniu.

Czy to rzeczowe pismo handlowe brzmi niepokojąco? Bynajmniej! — odpowie każdy z nas. Dlaczego więc budapeszteński kupiec pan E., wpadł w szał wściekłości po rzeczytaniu tego listu?

Odpowiedź na to pytanie daje proces o alimenty, który niedawno wytoczony został p. E. przez jego żonę. Twierdzi ona, iż mąż opuścił ją bez żadnego powodu i żąda, by sąd przyznał jej pewną sumę na utrzymanie. P. E. jednak sprzeciwia się temu kategorycznie.

— Moja żona nie ma prawa żądać ode mnie alimentów — oświadczył z oburzeniem. — Poznałem ją w biurze pewnego wielkiego kupca, który należał do mych dostawców. Ponieważ była nie tylko bardzo ładna, lecz także niezwykle dzielna, zapałałem do niej głęboką sympatię. Nie wiedziałem wtedy jeszcze, co łączy młodą dziewczynę z jej szefem. Byłem przekonany, iż jest ona tylko jego urzędniczką.

Zacząłem starać się o jej względy i z radością skonstatowałem, iż dziewczyna również obdarza mnie sympatią, a nawet jest we mnie zakochana, jak mi się wtedy zdawało. Zaręczyliśmy się i wkrótce odbył się nasz ślub.

Po powrocie z podróży poślubnej żona zaproponowała mi współpracę w mym przedsiębiorstwie. Chciała załatwić wszystkie sprawy biurowe oraz korespondencję. Chętnie zgodziłem się na to, wiedząc, że na swej dawnej posadzie dysponowała ona zupełnie samodzielnie. Odprawiłem więc moją pracownicę biurową, z której, zresztą, nie byłem wcale zadowolony i żona moja objęła jej miejsce. Początkowo współżycie nasze było idealne. Dzięki pomocy żony, mój interes rozwijał się doskonale, tak że czułem się zupełnie szczęśliwy. Aż znajomi moi zaczęli mi zwracać uwagę, że żona mnie zdradza i że spotyka się ona pokryjomu ze swym byłym szefem. Nie chciałem w to uwierzyć, gdy jednak coraz częściej donoszono mi o tym z różnych stron, stałem się nieufny i kazałem żonę obserwować przez detektywa. Niestety, okazało się, że podejrzenia moje były słuszne.

Moja żona i jej kochanek obrali niezwykłą drogę komunikowania się i umawiania się na randki. Ponieważ obydwoje obawiali się, iż rozmowy telefoniczne mogłyby wzbudzić moje podejrzenie, porozumiewali się głównie przy pomocy listów handlowych. Zwroty, które brzmiały pozornie niewinnie i niedwuznacznie, w ich języku miłosnym miały całkiem inne znaczenie. Tak np.: zwrot „towar dostarczony zostanie o godzinie 5-ej" — miał oznaczać spotkanie o tej porze.

Oskarżony kupiec przedłożył sądowi jeszcze cały szereg takich listów. W jednym z tych pism handlowych, czytamy np.:

— Powołując się na zapytanie Pańskie, komunikujemy uprzejmie, iż udało nam się nareszcie nabyć poszukiwany artykuł. Prosimy osobiście przekonać się, czy odpowiada on WPanu, poczem oddajemy go do Pańskiej dyspozycji.

P. E. w następujący sposób tłomaczy znaczenie tego listu: kochanek mojej żony kupił jej sznur pereł, o którym oddawna już marzyła.

Od czasu do czasu dostawca mój znajdował niedokładności w wyciągach z konta. W takich wypadkach żona moja musiała się osobiście do niego fatygować, ażeby wszystko wyjaśnić. I te spotkania, jak twierdzi p. E., były wszystkim innym, tylko nie handlowymi konferencjami.

Żona pana E. z oburzeniem zaprzecza wszystkiemu.

— Nigdy nie zdradziłam mego męża— oświadczyła ona przed sądem. — Jest on przesadnie zazdrosny i widzi rzeczy, które wogóle nie istnieją. To nie moja wina, iż tłumaczył on fałszywie niewinne listy handlowe.

Jak widzimy, sąd będzie miał twardy orzech do zgryzienia i publiczność z zainteresowaniem oczekuje wyniku tego niezwykłego procesu.

G. Kayser.

Rezolucja komisji wojskowej senatu

w sprawie pozbawienia obywatelstwa osób, działających na szkodę państwa

Warszawa, 16 marca.

(PAT) Komisja wojskowa senatu obradowała dziś nad projektem ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

Projekt ustawy komisja przyjęła w stosunku do uchwały sejmu bez zmian.

Sprawozdawca senator Malski, referując ten projekt, domagał się pozbawienia obywatelstwa tych obywateli państwa polskiego, którzy uchylają się w jakikolwiek sposób od wypełnienia obowiązku wojskowego.

Referent domagał się szczególnie, by to pozbawienie obywatelstwa objęło przede wszystkim tych, którzy dla uniknięcia służby wojskowej opuścili granice państwa.

Sen. Ryszka zgłosił w tym przedmiocie następującą rezolucję:

„Senat wzywa rząd do wniesienia ze względu na ochronę państwa jeszcze w obecnej sesji projektu ustawy, pozbawiającej obywatelstwa polskiego tych obywateli polskich, którzy, przebywając za granicą, utracili łączność z państwowością polską lub działają na szkodę państwa polskiego".

Rezolucja ta została przyjęta przez komisję.

MIN. BECK POWRÓCIŁ DO WARSZAWY

wczoraj w południe

Wiedeń, 16 marca.

(PAT) W czasie przejazdu ministra Becka przez Wiedeń, zgłosili się do niego na dworcu, celem powitania przedstawiciele namiestnika Rzeszy na Austrię p. Seyss Inquarta.

Po odbyciu konferencji z posłem R. P. Gawrońskim i konsulem generalnym Grabińskim p. minister spraw zagranicznych odjechał do Warszawy.

Warszawa, 16 marca.

(PAT) Dziś w południe powrócił do Warszawy minister spraw zagranicznych Józef Beck wraz z małżonką.

Na dworcu witali p. ministra ambasador Włoch di Valentino wraz z małżonką i całym personelem ambasady oraz wyżsi urzędnicy ministerstwa spraw zagranicznych z podsekretarzem stanu p. Janem Szembekiem na czele.

Hitlerowcy konfiskują mienie Żydów w Austrii

Wielkie domy towarowe zostały doszczętnie obrabowane.—Znani przemysłowcy i finansiści baron Rotszyld, Bosel, Krupnik i Schiffmann aresztowani

Szturmowcy dokonywują masowych rewizyj i aresztowań Żydów

Praga, 16 marca.

Do dnia dzisiejszego aresztowano w Wiedniu i większych miastach prowincjonalnych

OKOŁO 500 ŻYDÓW,

przeważnie kupców, przemysłowców i działaczy społecznych. Aresztowań dokonują członkowie S. A. W większości wypadków nie są podawane przyczyny aresztowań.

Po przeprowadzeniu gruntownych rewizji, majątek aresztowanych ulega konfiskacie. Spośród bardziej znanych finansistów przebywają w areszcie Siegmund Bosel i baron Rotschild, przemysłowiec Lassner i właściciele domu towarowego Schiffmann.

Setki Żydów zostały już obecnie materialnie zrujnowane. W poniedziałek i wtorek szturmowcy zajeżdżali samochodami przed żydowskie sklepy w XX rewirze, załadowywali towary i zabierali je.

W Leopoldstadt, szturmowcy bez przeszkód

ZABIERALI TOWARY ZE SKLEPÓW ŻYDOWSKICH, WYSTAWIAJĄC FIKCYJNE „POTWIERDZENIA KONFISKATY".

We wszystkich związkach i towarzystwach żydowskich dokonano gruntownych rewizji. Znalezione na miejscu pieniądze są z reguły zabierane. Dziś dokonano rewizji w biurach władz gminy żydowskiej. Rewizja trwała kilka godzin. Kasy zostały wypróżnione. Zajęto teczki z dokumentami. Dziesięciu czołowych działaczy związku Bnej-Brith przebywa w areszcie.

Wśród ludności żydowskiej panują w dalszym ciągu nastroje paniki. Unika się wychodzenia na ulicę.

LEKARZE I ADWOKACI ŻYDOWSCY ZAMKNĘLI GABINETY I KANCELARIE,

usuwając w licznych wypadkach wywieszki od ulicy.

Na Heine-Strasse zmuszano Żydów do mycia chodników i usuwania plakatów wyborczych plebiscytu Schuschnigga.

Na Praterze

ZDEMOLOWANO PRAWIE WSZYSTKIE SKLEPY I STRAGANY ŻYDOWSKIE.

Towary rozgrabiono.

Na Wohlmuthstrasse (II rewir) policja z bronią palną w ręku odpędzała szturmowców, którzy

RABOWALI SKLEPY ŻYDOWSKIE.

Mimo wydanego przez władze zarządzenia przeciwko „akcjom na własną rękę" („Einzelaktionen"), jeszcze w ciągu dnia dzisiejszego zanotowano wypadki jawnej grabieży majątku żydowskiego.

Wielki

DOM TOWAROWY KRUPNIKA ZOSTAŁ CAŁKOWICIE WYPRÓŻNIONY — TOWARY ROZRABOWANO.

Właściciel domu jest aresztowany.

To samo się stało z domami towarowymi Gerstla i Schiffmanna (kobierce). Z licznych żydowskich przedsiębiorstw handlowych bez odszkodowania wyrzucono pracowników żydowskich, kierownictwo interesami objęli pracownicy aryjscy. Znany przewódca sjonistów inż. Robert Stricker został materialnie zrujnowany na skutek skonfiskowania drukarni Steinmanna, której Stricker był udziałowcem.

W Leopoldstadt kawiarnie i lokale publiczne są puste. Bez przerwy odbywają się

REWIZJE W MIESZKANIACH ŻYDOWSKICH,

przeważnie przez szturmowców.

Na ulicach Wiednia odbywa się dziś sprzedaż streicherowskiego „Stürmera" w połączeniu z hałaśliwą propagandą antyżydowską według najgorszych wzorów berlińskich z lat 1933—1934.

Dziś ukazało się rozporządzenie w sprawie zaprzysiężenia urzędników państwowych na wierność Hitlerowi. Pociąga to za sobą automatyczne

USUNIĘCIE URZĘDNIKÓW ŻYDOWSKICH I NIE-ARYJSKICH ZE SŁUŻBY

Znane piekarnie mechaniczne firmy żydowskiej Ankerbrot zostały wydarte właścicielom i oddane narodowo-socjalistycznym „robotnikom".

Zamknięto lożę „Bnej-Brith". Całą kasę loży skonfiskowano.

Zamknięto też żydowską strzechę akademicką.

ŻYD. AKADEMICY Z POLSKI MASOWO OPUSZCZAJĄ WIEDEŃ.

Rzecz jasna, że stracą wszystkie lata swych dotychczasowych studiów".

Na sklepach żyd. zjawiły się nagle napisy „Juden Geschaeft".

W wystawach znanych restauracji „Marschall", „Deutschland" itd. pojawiły się napisy: „Juden nicht gewünschen".

Nie bacząc na to, że żyd. kawiarnie znajdują się w centrum miasta, nie są one jednak otwarte.

Osoby pochodzenia żydowskiego rugowane są masowo z posad państwowych.

Krąży również pogłoska o aresztowaniu Bondy, wydawcy „Telegraphu".

Wiedeń, 16 marca.

(PAT). Potwierdza się tu wiadomość o aresztowaniu znanego żydowskiego bankiera i finansisty Zygmunta Rosel w chwili, gdy usiłował przekroczyć granicę pod Salzburgiem. Znaleziony przy aresztowanym woreczek z kosztownościami i biżuterią oraz gotówką w sumie około pół miliona złożono władzom aż do dalszych zarządzeń.

Adwokaci-Żydzi mają być pozbawieni praktyki

Hitleryzacja sądownictwa i palestry

Wiedeń, 16 marca.

(PAT) Tutejsza izba adwokacka przedstawiła ministerstwu sprawiedliwości program zreformowania składu palestry austriackiej. Program ten, nazwany natychmiastowym, przewiduje:

Niezwłoczne wydanie zakazu wykonywania praktyki przez adwokatów żydowskich, zarządzania cudzymi majątkami i podejmowania się takich czynności natury gospodarczej, które nie są związane bezpośrednio z zawodem adwokackim, a dotyczą cudzego mienia.

Postanowienia o ponownym dopuszczeniu do wykonywania praktyki adwokatów, którzy byli kombatantami, wzgl. są synami poległych kombatantów, mają być wydane w czasie późniejszym. Aplikanci Żydzi, w myśl ustawy norymberskiej, mają być natychmiast skreśleni z listy aplikantów.

Projektodawcy, nazywający siebie nar.-socjalistycznymi adwokatami niemieckiej Austrii, spodziewają się, że żądania ich spełnione będą bez ograniczeń.

Wniosek o zerwanie stosunków z Niemcami

w kongresie amerykańskim

Waszyngton, 16 marca.

Członek kongresu O'Toole (stan New York) zgłosił w izbie reprezentantów wniosek, domagający się zerwania stosunków dyplomatycznych Stanów Zjednoczonych z Rzeszą Niemiecką. Wniosek, który został odesłany do komisji spraw zagranicznych, domaga się zerwania stosunków dyplomatycznych „do czasu zaniechania przez Rzeszę Niemiecką narzuconej moralnie i fizycznie kontroli Austrii oraz prześladowania mniejszości z pobudek rasowych lub wyznaniowych".

Karol Kautzky

schronił się do Czechosłowacji

Wiedeń, 16 marca.

(PAT) Sędziwy działacz i publicysta socjalistyczny Karol Kautzky opuścił potajemnie Wiedeń i schronił się do Bratisławy.

Wiedeń pod rządami narodowych socjalistów

Miasto robi wrażenie jak w czasie mobilizacji.—Ostre przepisy dewizowe. — Wartość marki ustalono na 1,35 szylinga

Wiedeń, 16 marca.

(PAT) Wiedeń nie ochłonął jeszcze z przeżywanych w ostatnich dniach wrażeń. Ruch uliczny przybrał formy dotąd niespotykane. Na skrzyżowaniach ulic powstają ciągle zatory samochodów i motocykli, które z trudem regulują przemęczeni policjanci. Wszystkie autobusy i tramwaje przepełnione są śpieszącą się i rozgorączkowaną publicznością.

MIASTO ROBI WRAŻENIE JAK W CZASIE MOBILIZACJI.

Pełno na ulicach żołnierzy i oficerów niemieckich. Przez ulice przejeżdżają wciąż w różnych kierunkach samochody i transporty wojskowe. Od czasu do czasu przemykają się w szybkim tempie, z zamkniętymi firankami limuzyny, z uzbrojonymi S.S. na stopniach. Ogromny popyt mają liczni sprzedawcy uliczni swastyk, w które zaopatrują się prawie wszyscy aryjczycy. Większość cudzoziemców nosi w klapach odznaki swych narodowości.

Wiedeń, 16 marca.

(PAT) Wydano tu następujące zarządzenia w sprawie

OBROTU ZAGRANICZNYMI PAPIERAMI WARTOŚCIOWYMI:

1) Obrót zagranicznymi papierami wartościowymi, które notują na giełdach zagranicznych, obojętnie w którym kraju, a nie notują na giełdzie wiedeńskiej, jest dozwolony tylko za pozwoleniem austriackiego Banku Narodowego. 2) Pod obrotem należy rozumieć kupno, sprzedaż, zamianę, wypożyczenie, zastaw, zajęcie, jak i pośrednictwo wszelkich tego rodzaju tranzakcyj, obojętnie czy są przeprowadzane zawodowo, czy też nie.

Dla zrównania ostrych przepisów dewizowych z Niemcami obowiązujących podróżnych ogłoszono, że podróżnym wolno bez osobnego pozwolenia wywozić ze sobą kwotę w wysokości 20 szyl., zaś waluty zagraniczne do wysokości również wartości 30 szyl. Mieszkańcom pogranicza wolno jedynie mieć przy sobie szylingi austriackie w kwocie 20.

Wiedeń, 16 marca.

Według doniesień austriackiego biura komunikacji, wartość marki ustalono na 1.35 szyl. w wolnym obrocie, w clearingu marka równa się, jak dotychczas, dwum szylingom.

POWRÓT HITLERA DO BERLINA

Masowe uroczystości na cześć „Führera.“ — Zgotowano mu przyjęcie jako triumfatorowi.—Zwołanie Reichstagu

Berlin, 16 marca.

(Pat) Dziś o godz. 17-ej z minutami przy dźwiękach dzwonów wszystkich kościołów ewangelickich powrócił do Berlina Adolf Hitler. Stolica Rzeszy powitała go jak triumfatora. Dzień dzisiejszy przyćmiewa wszystko co działo się dotąd w Berlinie, tak bogatym w ostatnich latach w imponujące uroczystości masowe. Olbrzymiemu udziałowi ludności sprzyja piękna pogoda wiosenna. Biura, składy i fabryki są nieczynne. Szkoły wolne od zajeć. Na całej trasie przejazdu kanclerza już od południa formowały sie liczne grupy widzów, zajmując lepsze miejsca. Na lotnisko Tempelhof, dokąd przybywa samolot kanclerski, wpuszczono maksymalną ilość 30 tysięcy widzów. Gęsty tłum zalegał już w południe plac przed kancelarią Rzeszy, będący końcowym punktem triumfalnego przejazdu kanclerza. Wobec niebywałego napływu tłumów i kilometrowych kordonów ruch kołowy na wielu ulicach uległ całkowitemu zatamowaniu. Od rana rozbrzmiewały dźwięki marszów wojskowych, w długich kolumnach formacje wojskowe, partyjne i młodzieży podążają na wyznaczone miejsca.

Przybyli na powitanie kanclerza wszyscy członkowie rządu, przewódcy partyj, generalicja i admiralicja, korpus dyplomatyczny, attaches wojskowi. — Wszędzie stoją gęste szeregi dzieci z chorągiewkami. Sześć kompanii wojska oddało kanclerzowi honory wojskowe.

O godz. 17 z minutami nad lotniskiem ukazało się 7 samolotów. W jednym z nich znajdował się kanclerz Hitler. Po krótkim czasie samoloty wylądowały Z trzeciego samolotu wysiadł kanclerz, powitany grzmiącymi owacjami. Do kanclerza zwrócił się najpierw marszałek Goering i powitał go jako zdobywcę „ziemi ojczystej nie gwałtem, lecz sercem“. Poza tym zaś uroczyście złożył w ręce kanclerza mandat kierowania państwem na czas pobytu kanclerza w Austrii. Następnie przemówił minister Goebbels.

Berlin, 16 marca.

(Pat) Urzędowo donoszą: Przewodniczący Reichstagu feldmarszałek Goering zwołał Reichstag niemiecki na piątek, 18 marca rb. godz. 20.

Oświadczenie Marsz. Smigłego-Rydza

wobec delegacji koła parlamentarnego O.Z.N.—Uchwała O.Z.N. w związku z sytuacją międzynarodową

Warszawa, 16 marca.

(PAT) Dziś o godz. 12 w południe w sejmie odbyło się specjalne zebranie plenarne koła OZN.

Obrady zagaił prezes koła sen. Dąbkowski, po czym prezes grupy sejmowej pos. Tomaszkiewicz wygłosił referat na temat pozycji Polski wobec ostatnich wydarzeń europejskich i umotywował rezolucję, którą zgłosił w imieniu prezydium.

Po referacie pos. Tomaszkiewicza obecni powzięli przez aklamację następującą uchwałę:

1) Przebieg zdarzeń na terenie międzynarodowym w chwili obecnej nacechowany jest przyśpieszonym tempem. W rozwoju swym przynosi — i przynosić może nadal — wypadki niepospolitej doniosłości.

Naród polski, oparty o swą potęgę państwową oraz siłę moralną, płynącą ze świadomości swych dobrych praw — zachowuje należyty spokój i umiar w ocenie zachodzących zjawisk i ich znaczenia dla interesów Rzeczypospolitej.

Mając dobrze w pamięci doniosłe słowa Naczelnego Wodza z dnia 24 maja 1936 roku oraz wytyczne deklaracji ideowo-politycznej z dnia 21 lutego 1937 r. — **stwierdzamy, że w chwili obecnej z większą niż kiedykolwiek wyrazistością widzimy ich słuszność — i nieodpartą konieczność zwarcia szeregów narodu w gotowości i ciągłej pracy — tak, aby z każdego splotu wypadków Polska wyniość mogła jedynie zwiększenie swej potęgi i powagi.**

Chcemy w dniu dzisiejszym złożyć w ręce Pana Marszałka zapewnienie naszej gotowości do rzetelnego podjęcia każdego zadania, jakieby zechciał nam powierzyć.

2) Koło parlamentarne OZN deleguje prezydium do przedłożenia uchwały powyższej Naczelnemu Wodzowi Marszałkowi Polski Edwardowi Śmigłemu-Rydzowi.

Po zebraniu szef Obozu gen. St. Skwarczyński wraz z prezydium koła parlamentarnego OZN w osobach przewodniczącego sen. gen. Dąbkowskiego, sen. gen. Galicy oraz posła Tomaszkiewicza zostali przyjęci na specjalnej audiencji przez Naczelnego Wodza Marszałka Polski Edwarda Śmigłego-Rydza, któremu przedłożyli powyższą uchwałę.

Marszałek Edward Śmigły-Rydz odpowiedział w następujących słowach:

„Szanowni Panowie! Jak długo będę mógł być czynnym i jak długo będę miał możność pracy — celem tej mojej czynności i pracy będzie to, by Polska zawsze z każdej sytuacji mogła wyjść zwiększona w swej potędze i powadze.

Wasze sumienie obywatelskie słusznie podyktowało wam słowa o konieczności zwarcia szeregów narodu.

Historia, której powiew w tych dniach tak wyraźnie przeciąga nad naszymi głowami od dłuższego czasu stawia Polakom pytanie: czy potrafią z serc swoich usunąć drobne nałogi i przyzwyczajenia a nawet sentymenty, by zrobić miejsce dla wielkiej, potężnej miłości Polski, czy potrafią odróżnić rzeczy mało ważne od rzeczy istotnie ważnych, czy potrafią ujrzeć i rozstrzygnąć najważniejsze zagadnienie przeżywanego dziś przez nas okresu historycznego.

Serdecznie panom dziękuję za waszą rzetelną gotowość. Rzetelnie na nią odpowiadam uściskiem wyciągniętej do mnie dłoni. Głęboko wierzę, że na tej dłoni się nie zawiodę“.

Ślub b. kanclerza Schuschnigga

z hr. Verą Czernin odbył się w zupełnej tajemnicy.— Schuschnigg pod nadzorem policyjnym

WIEDEŃ, 16 marca.

W zupełnej tajemnicy odbył się ślub b. kanclerza dr. Kurta von Schuschnigga z hrabiną Verą Czernin.

Wiadomość o ślubie b. kanclerza wywołała ogólną sensację. Wokół osoby dr. Schuschnigga krążyły w ostatnich dniach najfantastyczniejsze pogłoski.

Dr. Schuschnigg przed trzema laty stracił żonę w katastrofie samochodowej. Podejrzewano, iż katastrofę spowodowali zamachowcy. Kanclerz niemal cudem uszedł wówczas śmierci.

Hrabina Vera Czernin była już raz zamężna za księciem Fugger. Małżeństwo to było jednak bardzo nieszczęśliwe i zostało przez kościół unieważnione.

B. kanclerz Schuschnigg pozostaje pod nadzorem policji i nie wolno mu opuszczać miejsca zamieszkania. Krążą pogłoski, że ma on stanąć przed sądem, jako oskarżony o... zdradę stanu.

CZY ROZEJM W HISZPANII?

Francja wystąpiła już z propozycją przerwania walk.—Anglia nie porzuci polityki nieinterwencji

Zarządzenia wojskowe Francji na wypadek zwycięstwa gen. Franco

Londyn, 16 marca.

(PAT). Korespondent PAT. dowiaduje się, że rząd francuski wystąpił do rządu brytyjskiego z propozycją,

ABY W. BRYTANIA I FRANCJA PODJĘŁY WSPÓLNĄ AKCJĘ NA RZECZ ROZEJMU W HISZPANII

pomiędzy obu walczącymi stronami. — Rząd francuski proponuje natychmiastowe zwrócenie się do Rzymu i Berlina, celem uzyskania zgody Włoch i Niemiec na rozejm. W czasie takiego rozejmu wszystkie obce oddziały, walczące w Hiszpanii, miałyby ulec wycofaniu.

Londyn, 16 marca.

(PAT). Dziś wieczorem Izba Gmin przystąpiła do debaty w sprawie sytuacji w Hiszpanii. Nagłość obrad uzasadnił w dłuższym przemówieniu przewódca opozycji poseł Attlee, twierdząc iż liczni politycy ze stronnictwa rządowego nie zdają sobie sprawy ze znaczenia, jakie dla W. Brytanii posiadać może w przyszłości Hiszpania. **Nieinterwencja — zdaniem mówcy — stała się farsą, która tylko kompromituje rząd brytyjski. Poseł Attlee zapytał premiera, jakie propozycje rząd francuski przedstawił wczoraj ambasadorowi brytyjskiemu.**

Attlee domagał się od rządu polityki, godnej tradycji brytyjskiej, wzywając do poparcia propozycyj francuskich. Wspólne działanie W. Brytanii i Francji w Hiszpanii — zdaniem jego — staje się koniecznością. Chamberlain odpowiedział wygłaszając zaledwie 15 minut trwające przemówienie. Zarzucił posłowi Attlee używanie słów prowokacyjnych, oświadczając, iż **uważa sytuację międzynarodową za tak poważną, że uważa za swój obowiązek ograniczenia się do bardzo umiarkowanych słów.** Zdaniem premiera, nic nowego właściwie w Hiszpanii nie zaszło, zawsze trzeba było liczyć się z tym, że zwycięstwo będzie albo po jednej albo po drugiej stronie. **Obecnie zwycięstwo zdaje się przechylać na stronę gen. Franco. Dostawy broni i amunicji pomagały obu stronom, a rząd brytyjski nie posiada dostatecznych dowodów, że w ostatnich tygodniach nastąpiły nowe dostawy dla jednej tylko strony,** a mianowicie dla gen. Franco. Zdaniem premiera, jedyną polityką stosowną dla rządu brytyjskiego jest polityka nieinterwencji. Premier Chamberlain nie zapatruje się pesymistycznie na stan interesów brytyjskich w Hiszpanii. **„Najlepiej przyczynimy się na rzecz pokoju i na rzecz interesów brytyjskich — powiedział Chamberlain — gdy nie będziemy wtrącali się do tego, co się dzieje w Hiszpanii."**

Paryż, 16 marca.

Wczoraj bawił podobno premier rządu hiszpańskiego Negrin, który zabiegał o pomoc Francji.

Paryż, 16 marca.

(PAT). Jak donosi agencja Havasa, w kołach miarodajnych oświadczono dziś wieczorem, że dla rzadu francuskiego nie istnieje kwestia porzucenia polityki nieinterwencji.

GRANICA PIRENEJSKA POZOSTANIE ZAMKNIĘTA

jak dotychczas. Rząd francuski jednak zajęty jest przygotowaniem wszelkich zarządzeń, jakie uważa za konieczne w celu zapewnienia bezpieczeństwa granicy i wolności dróg komunikacyjnych na Morzu Śródziemnym.

Paryż, 16 marca.

Sprawa hiszpańska posiada w tej chwili jednocześnie dwa oblicza, poza zagadnieniem międzynarodowym stwarza ona bowiem poważną kwestię z dziedziny polityki wewnętrznej, gdyż po załamaniu się frontu wojsk rządowych zaczynają już napływać do Francji pierwsi uchodźcy z Katalonii. W razie dalszego marszu naprzód gen. Franco napływ uchodźców będzie się wzmagał. O ile przyłączą się do nich rozbite oddziały wojskowe.

MOŻE TO RAZEM WYNIEŚĆ PONAD 100 TYS. LUDZI.

W tym celu władze administracyjne francuskie wydały zarządzenia, wzmacniające kontrolę graniczną i ochronę granicy od strony Hiszpanii. Jednocześnie poza wysłaniem

TRZECH OKRĘTÓW WOJENNYCH DO WALENCJI I BARCELONY.

w porcie granicznym Port Vendres zgrupowano 4 torpedowce, które mają stworzyć pewnego rodzaju dodatkową bazę morską na wybrzeżu francusko-hiszpańskim. Rozwój wydarzeń hiszpańskich wysunął poza tym sprawę komunikacji morskiej pomiędzy Francją i Afryką Północną, w której to sprawie zagadnienie Wysp Balearskich zajmuje rolę kluczową.

Narada na Zamku

Warszawa, 16 marca.

(PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś po południu w obecności pana Marszałka Śmigłego-Rydza p. prezesa rady ministrów gen. Sławoj Składkowskiego, p. wicepremiera inż. Eugeniusza Kwiatkowskiego i p. ministra spraw zagranicznych Józefa Becka, którzy referowali o bieżących pracach rządu.

Rozproszenie demonstrantów w Warszawie

którzy zakłócali spokój

Warszawa, 16 marca.

W dniu dzisiejszym o godz. 8-ej wieczorem w wielkiej sali Izby Rolniczej przy ul. Kopernika 30 odbył się wiec.

Wiec ten poświęcony był sprawie litewskiej. Wygłoszono szereg przemówień podkreślając momenty prowokacji kowieńskiej.

Następnie uczestnicy wiecu rozeszli się i grupami udali się w stronę ul. Królewskiej i Marszałkowskiej. Po drodze dołączyła się grupa członków Stronnictwa Narodowego i członków ONR. Demonstranci poczęli wznosić okrzyki antylitewskie i antyżydowskie.

M. in. wznoszono okrzyki, domagając się zamknięcia granic dla Żydów z Austrii. **Ponieważ demonstranci zakłócali spokój publiczny, silnie skonsygnowana policja rozproszyła manifestantów a kilku z nich bardziej agresywnych aresztowała.**

ANGLIA UZNAŁA ANEKSJĘ AUSTRII

Tylko wojna mogłaby cofnąć zegar wstecz — oświadczył Halifax. Rząd niemiecki udzielił zapewnień Czechosłowacji

Londyn, 16 marca.

(Pat). Przemawiając w izbie Lordów na temat sytuacji międzynarodowej, minister spraw zagranicznych Halifax m. in. oświadczył, iż w obecnej sytuacji nie byłoby w interesie Ligi Narodów wnoszenie sprawy Austrii przed jej trybunał. Jedynie wojna mogłaby cofnąć zegar wstecz, a wszak członkowie Ligi nie byliby skłonni do wojny z tego powodu. Rząd J. K. Mości jest dlatego skłonny do uznania, iż państwo austriackie przestało istnieć jako jednostka międzynarodowa i że obecnie zachodzi proces absorbowania go przez Rzeszę Niemiecką.

Przechodząc do sprawy Czechosłowacji. Halifax zaznaczył, iż rząd niemiecki udzielił zapewnień rządowi czechosłowackiemu.

Rząd, jak zaznaczył lord Halifax, zwraca baczną uwagę na zagadnienia, poruszone przez Churchilla w jego przemówieniu poniedziałkowym w Izbie Gmin i będzie pozostawał w ścisłym kontakcie w tych granicach z rządem francuskim w obecnej sytuacji. Charakteryzując politykę angielską. Brytyjski minister spraw zagranicznych oświadczył, iż zdaniem jego, powinna ona być tego rodzaju, by mogła mieć zapewnione poparcie całego imperium brytyjskiego. Dążeniem rządu brytyjskiego w poszukiwaniu prawdziwego pokoju będzie wzmacnianie prawa międzynarodowego i sił zmierzających do usunięcia trudności międzynarodowych raczej w drodze rokowań, niż w inny sposób. W tym celu kraj musi być przygotowany nie tylko pod względem materialnym, ale i pod względem duchowym, opierając się na woli i dyscyplinie całego narodu.

Podniecona atmosfera w Kownie

Wykrętny komunikat litewski o incydencie na granicy Polski

RYGA, 16 marca.

(PAT) Donoszą z Kowna, że panuje tam w dalszym ciągu podniecona atmosfera. Ciągle odbywają się konferencje ministrów, przeważnie z udziałem prezydenta Smetony.

RYGA, 16 marca.

(PAT) Jak donoszą z Kowna, litewska Agencja Telegraficzna „Elta" ogłosiła komunikat, którego celem jest wytłumaczenie zdenerwowanej opinii litewskiej, że incydent na granicy polsko-litewskiej nastąpił nie z winy litewskiej, lecz polskiej. Komunikat usiłuje dowieść że incydent ten nie stanowi prowokacji litewskiej, insynuując, że żołnierz polski miał rzekomo strzelać do policjanta litewskiego. Komunikat polemizuje z komunikatem polskim, stwierdzającym, że krwawy incydent na granicy był zasadzką, utrzymując, że to żołnierz polski strzelał pierwszy.

Dalej komunikat litewski stara się zrzucić odpowiedzialność za nienormalny stan braku stosunków miedzy obu krajami na Polskę, w szczególności zaś na akcję gen. Żeligowskiego w 1920 r., podkreślając ponadto, że podobne incydenty są rzeczą zupełnie normalną i zdarzają się na najlepiej oznaczonych granicach.

Komunikat twierdzi, że to nie Litwini naruszają granicę, lecz że czynią to Polacy, zaś wrogą atmosferę między obu krajami komunikat traktuje jako wynik inicjatywy polskiej. Litwa — wedle komunikatu — ogranicza się jedynie do odpierania „systematycznych ataków", jakie są skierowane przeciwko niej ze strony polskiej.

„Ein Korridor durch deutsches Gebiet"

Kto tak mylnie poinformował kanclerza Rzeszy

Opinię polską poruszyły w wysokim stopniu słowa Adolfa Hitlera, wypowiedziane do Ward Pricea'a, a potwierdzone oficjalnie przez D.N.B. W tym wywiadzie znalazło się zdanie, nad którym żaden Polak nie może przejść do porządku dziennego. Brzmi ono:

„Gotów jestem przyznać bez zastrzeżeń, że Polska koniecznie potrzebuje dostępu do morza. Gorzka jest dla nas myśl, iż ten dostęp do morza został umożliwiony kosztem korytarza biegnącego przez niemieckie ziemie".

Wyrażenie „niemieckie ziemie" — „das deutsche Gebiet" — może się odnosić albo do terytorium, albo do ludności. Jeśli chodzi o pierwsze, to Pomorze **nigdy nie było ziemią niemiecką. Krótki stosunkowo czas trzymał ją w niewoli** Zakon Krzyżacki, lecz **już od pięciuset lat stanowiło ono nierozerwalną część Rzeczypospolitej. Z nierównie większą słusznością moglibyśmy pod tym względem nazwać Wrocław a nawet Berlin ziemią polską.**

Co się tyczy ludności, to nawet w czasach największego szału germanizatorskiego **ludność Pomorza nawet w 20 proc. nie przyznawała się do niemieckości.** W r. 1931 zaledwie 9 proc. przyznało się do niemieckiego jako języka ojczystego, a dziś procent ten spadł znacznie, zwłaszcza na wsi i w okręgu stuprocentowo polskiej Gdyni.

Kanclerz Hitler niewątpliwie zechce sprostować tę swoją pomyłkę, wypowiedzianą przed całym światem na falach **eteru.**

Z dziejów Łodzi

Dnia 17 marca 1858 roku grupa obywateli Łodzi z ówczesnym prezydentem Trägerem na czele wystąpiła do rządu rosyjskiego z prośbą o włączenie miasta do sieci kolejowej. Według owego raportu, „o skomunikowanie m. Łodzi z koleją żelazną przez poprowadzenie linii od stacji Rokiciny przez Łódź, Zgierz, Ozorków, Łęczycę i połączenie takowej w Krośniewicach z koleją Warszawsko-Bydgoską".

Podanie to autorzy motywują między innymi tak: „Podający, występując ze stanowiska, że byt i powodzenie wszelkiej industrii zależą głównie od łatwych i udogodnionych komunikacyj, że na szczególną uwagę pod tym względem zasługuje przemysł tutejszy... z powodu na konkurencję sąsiednich państw... domagają się tedy, aby rząd... zarządzić raczył budowę drogi żelaznej z Rokicin przez miasta fabryczne i połączenie jej w Krośniewicach z linią Bydgoską".

Długo czekali obywatele Łodzi na skutki tego memoriału: dopiero w roku 1865, w połowie lata, car rosyjski pozwala na budowę linii kolejowej Warszawsko-Wiedeńskiej Łódź-Koluszki.

KRONIKA

Marzec		
17	Dziś	Jana Sark.
Czwartek	Jutro	Edwarda
	Wschód słońca	5.48
	Zachód słońca	17.41
	Wschód księżyca	20.05
	Zachód księżyca	6.11
	Długość dnia	11,30
	Przybyło dnia	3,51

Demonstracja przeciw Litwie
odbyła się wczoraj na ulicy Piotrkowskiej

W związku ze znanym tragicznym zajściem na granicy polsko-litewskiej, gdzie padł, rażony kulą litewską, żołnierz polski z oddziałów pogranicznych, wczoraj wieczorem przeszła ulicą Piotrkowską grupa demonstrantów, wznosząc okrzyki przeciwko Litwie kowieńskiej.

Demonstranci szli chodnikami wzdłuż ulicy Piotrkowskiej od Nawrot do Placu Wolności, gdzie pod pomnikiem Tadeusza Kościuszki wygłoszono kilka przemówień. po czym zebrani rozeszli się.

Naczelny dyrektor Funduszu Pracy
bawił wczoraj w Łodzi

Wczoraj przybył do Łodzi naczelny dyrektor Funduszu Pracy w Warszawie, b. wojewoda płk. Gnoiński, celem zlustrowania biur wojewódzkiego Funduszu Pracy oraz omówienia spraw, związanych ze zbliżającym się sezonem robót publicznych.

W związku z tym wezwani zostali do Łodzi kierownicy biur prowincjonalnych Funduszu Pracy. Konferencja odbyła się przy udziale dyr. Jagiełły. Omówiono szczegółowo przygotowania do rozpoczęcia sezonu robót, przypuszczalne horoskopy co do liczbowego zatrudnienia bezrobotnych w poszczególnych ośrodkach okręgu łódzkiego i t. d

Płk. Gnoiński złożył wizytę p. wojewodzie Hauke-Nowakowi.

Proces o zniesławienie
b. burmistrza miasta Tuszyna

Przed sądem grodzkim toczyła się wczoraj rozprawa przeciwko Stan. Kurczewskiemu, radnemu m. Tuszyna, pociągniętemu do odpowiedzialności przez b. burmistrza tegoż miasta — Tadeusza Zwierzyńskiego o zniesławienie.

Oskarżony miał się publicznie wyrazić o burmistrzu, że pobrał łapówkę od dzierżawcy elektrowni tuszyńskiej.

Sąd w dniu wczorajszym sprawę rozpoznał całkowicie i wysłuchał stron, zapowiadając w godzinach wieczornych ogłoszenie wyroku na dzień jutrzejszy. (i)

Przeciw kuriom, kooptacji i nominacji

w wyborach do rad miejskich opowiedziała się komisja sejmowa.—Większość za demokratycznymi wyborami

Warszawa, 16 marca.

Specjalna komisja sejmowa wyłoniona dla opracowania ustawy o ordynacji wyborczej do rad miejskich 6 największych miast polskich oraz projektu ustawy o ustroju m. st. Warszawy, wznowiła dziś prace pod przewodnictwem wicemarszałka Podoskiego.

Na wstępie przeprowadzono dyskusję nad tym, czy projekt ustawy o ordynacji wyborczej ma zawierać całokształt przepisów wyborczych, czy też niektóre postanowienia mają być załatwione w drodze oddzielnych rozporządzeń, lub regulaminów wyborczych.

Komisja jednogłośnie stanęła na stanowisku, że ustawa o ordynacji wyborczej do rad miejskich ma zawierać **całokształt przepisów, normujących całe postępowanie wyborcze.**

Jako drugie z kolei zagadnienie rozpatrywano problem, czy rady miejskie mają całkowicie pochodzić z wyborów powszechnych, czy też, poza wyborami powszechnymi, ma być wprowadzony również inny system powoływania radnych.

Znakomita większość mówców wypowiedziała się zarówno przeciwko projektowi rządowemu (kurie zawodowe), jak i przeciwko projektowi pos. Ducha (częściowa kooptacja radnych).

W dyskusji jednakowo nie znalazły uznania, **ani kurie zawodowe, ani zasada kooptacji, ani zasada nominacji, proponowana** znów przez posła Dublasiewicza, który wysunął projekt mianowania części członków rad miejskich przez instytucje rządowe.

W zakończeniu dyskusji przeprowadzono głosowanie, w którym **11 GŁOSAMI PRZECIWKO 6 PRZYJĘTO ZASADĘ KONSTRUOWANIA RAD MIEJSKICH WYŁĄCZNIE DROGĄ WYBORÓW POWSZECHNYCH, ODRZUCAJĄC ZARÓWNO KONCEPCJĘ KURII WYBORCZYCH, JAK KONCEPCJĘ KOOPTACJI I NOMINACJI.**

Za tą tezą demokratyczną głosowali posłowie: **dr. Duch, dr. Gotlieb, Kopeć, Maliszewski, Mróz, Podoski, Brzęk-Osiński, Urbański, Starzak, Świdziński i Waszkiewicz,** razem 11 głosów. **Przeciwko tej zasadzie głosowali: pos. Dublasiewicz, dr. Ostrowski, Sosiński, Szczepański, Wadowski i Wierzbicki.**

Po tym głosowaniu posiedzenie komisji zakończono, **polecając referentowi dr. Duchowi dostosowanie opracowanego przezeń projektu ordynacji wyborczej do zasad przyjętych w głosowaniu.**

W kołach parlamentarnych dzisiejsza uchwała specjalnej komisji sejmowej do spraw samorządu terytorialnego jest bardzo żywo komentowana.

Uważa się powszechnie, że komisja, wypowiadając się za wyborami powszechnymi samorządowymi, zaciągnęła wobec społeczeństwa **poważne zobowiązanie na temat przyszłej ordynacji wyborczej do parlamentu,** gdyż nie da się ustalić kryterium, usprawiedliwiającego wybory powszechne do samorządu, a inny system wyborczy do ciał parlamentarnych.

Zmiana granic woj. łódzkiego

Skierniewice i Łowicz ciążą ku Warszawie

Rządowy projekt zmiany granic województwa łódzkiego wywołał liczne zastrzeżenia ze strony powiatów, należących obecnie do województwa warszawskiego, które sprzeciwiają się inkorporowaniu ich do Łodzi.

Zwłaszcza sprzeciwiają się powiaty skierniewicki i łowicki, wychodząc z założenia, że **Łowicz, a przede wszystkim Skierniewice znajdują się bliżej Warszawy, niż Łodzi, że ciążą gospodarczo ku Warszawie, a Skierniewice uważane są nawet za warszawskie osiedle podmiejskie.** Z tych względów samorządy obu miast wystosowały memoriał do izb ustawodawczych, prosząc o nieuchwalanie projektu rządowego. Równocześnie zaś podjęto starania u władz centralnych o wycofanie tego projektu.

Inne powiaty, jak **kutnowski, rawski opoczyński i konecki nie zgłaszają sprzeciwów** z powodu projektowanego ich włączenia do Łodzi. (i)

Imieniny Marszałka
Edwarda Śmigłego-Rydza

Jutro obchodzić będziemy imieniny naczelnego wodza Armii Polskiej, Marszałka Edwarda Śmigłego Rydza. Zgodnie z opracowanym programem, domy udekorowane będą już dziś wieczorem flagami. Na ulicach miasta odegrają capstrzyk orkiestry wojskowe.

W szkołach wygłoszone będą jutro **pogadanki o życiu i pracy Naczelnego Wodza.** (i)

Bezpieczeństwo i higiena w fabrykach

Ministerstwo opieki społecznej przygotowuje specjalne rozporządzenie, zapewniające robotnikom właściwe warunki pracy

W ostatnich latach prowadzona jest **energiczna akcja w kierunku podniesienia warunków bezpieczeństwa pracy w fabrykach.** Wprowadzono nawet specjalnie niższe stawki ubezpieczeniowe dla tych zakładów i fabryk, które zainstalują u siebie **urządzenia podnoszące stan bezpieczeństwa pracy.**

Obecnie, jak się dowiadujemy, ministerstwo opieki społecznej przygotowało specjalne rozporządzenie o bezpieczeństwie i higienie pracy. Rozporządzenie to ogłoszone będzie w najbliższych dniach i wprowadzi bardzo poważne zmiany do istniejącego obecnie stanu.

Główną cechą nowego rozporządzenia jest nie tylko zagwarantowanie bezpieczeństwa i higieny pracownikom i robotnikom, ale także **zapewnienie możliwie najbardziej humanitarnych warunków pracy.** Projekt został skonstruowany nie pod kątem materialnego zabezpieczenia pracy, ale raczej pod kątem **moralnego zabezpieczenia t. zn., by każdy pracownik miał z góry tę świadomość, że nie grozi mu utrata życia lub zdrowia.**

W myśl rozporządzenia **każdy pracownik czy robotnik przed przyjęciem do pracy, będzie musiał poddawać się oględzinom lekarskim,** dla stwierdzenia, czy stan jego zdrowia nadaje się do wykonania pracy, której chce się podjąć. Oględziny takie odbywać się będą później w pewnych odstępach czasu, dla stwierdzenia, czy podczas pracy nie nastąpiła zmiana w stanie zdrowia.

Następnie zwracana będzie uwaga **na „klimat" pracowni czy fabryki,** w której przebywają robotnicy podczas pracy, chodzi nie tylko o temperaturę, ale i **o stopień wilgotności powietrza.**

Rozporządzenie ustala następnie **normy maksymalne wysiłków dla robotników. Nprz. robotnikowi nie wolno będzie podnosić ciężaru o wadze przekraczającej 60 kg.**

Jeśli chodzi o higienę pracy, rozporządzenie przewiduje, że **w każdym przedsiębiorstwie, które zatrudnia powyżej 20 robotników, muszą być urządzone specjalne miejsca dla spożywania posiłku oraz umywalnie z bieżącą wodą.** W zakładach, zatrudniających powyżej 100 robotników muszą znajdować się **urządzenia kąpielowe, albo też, jeśli to jest niemożliwe — zakład musi opłacać korzystanie z kąpieli przez robotników w zakładach prywatnych, conajmniej raz na tydzień.**

Zakłady przemysłowe będą musiały zainstalować specjalne urządzenia, **zmniejszające nadmierny hałas przy pracy, szkodliwy dla słuchu pracownika.** Wreszcie robotnicy przy robotach wymagających chodzenia lub stania, winni mieć zabezpieczone odpowiednie miejsce wypoczynkowe, w czasie krótkich przerw w pracy. Inspektorzy pracy będą przeprowadzali systematyczne kontrole wszystkich fabryk, warsztatów, biur i t. d. celem dopilnowania, by rozporządzenie to, po jego ogłoszeniu, **zostało skrupulatnie wykonane.** (i)

[illegible]

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sadowska-Dancerowa (Zgierska 63), W. Groszkowski (11-go Listopada 15), T. Karlin (Piłsudskiego 54), R. Rembieliński (Andrzeja 28), J. Chądzyńska (Piotrkowska 165), E. Miller (Piotrkowska 46), G. Antoniewicz (Pabianicka 56), J. Unieszowski (Dąbrowska 24-a).

Wizytacje szpitali przez J. E. ks. biskupa Włodzimierza Jasińskiego

Zwyczajem tradycyjnym odbywają się każdego roku we wszystkich szpitalach miejskich w Łodzi pasterskie wizytacje.

Tego rodzaju wizytacje odbędą się również w roku bieżącym w okresie przed świętami Wielkanocnymi.

W dniu 22 b. m. o godz. 8 rano J. E. ks. biskup Włodzimierz Jasiński, ordynariusz diecezji łódzkiej, przybędzie do szpitala Marii Magdaleny, gdzie osobiście odprawi Mszę św.

Podobne wizytacje odbędą się i w innych szpitalach miejskich, a mianowicie:

dnia 25-go marca r. b. wizytować będzie sanatorium i prewentorium w Łagiewnikach ks. [illegible] Pyszyński;

dnia 28-go marca r. b. szpital w Radogoszczu wizytować będzie ks. proboszcz kanonik Stanisław Rybus;

dnia 29-go b. m. szpital św. Antoniego wizytować będzie J. E. k s. biskup dr. Kazimierz Tomczak;

dnia 30-go b. m. o godz. 8-ej rano szpital św. Józefa — J. E. ks. biskup K. Tomczak;

dnia 31-go b. m. sanatorium w Chojnach — ks. proboszcz prałat Dominik Kaczyński oraz w dniu 1 kwietnia r. b. szpital św Teresy wizytować będzie ks. proboszcz mgr. Wilk.

Muzeum etnograficzne w parku Julianowskim

Donosiliśmy już, że miejskie muzeum etnograficzne, mieszczące się obecnie w domu przy ul. Piotrkowskiej 104, przeniesione zostanie do pałacu, znajdującego się w parku Julianowskim. Park ten został już przejęty przez miasto i niebawem rozpoczną się w nim roboty remontowe.

W związku z tym powstał projekt **założenia w Julianowie parku etnograficznego.** Na niezadrzewionych terenach odtworzona ma być swego rodzaju osada, charakteryzująca **regionalne budownictwo wiejskie.** Przeniesionoby do niej nieliczne już dziś zabytki drewnianego budownictwa wiejskiego.

Sprawa ta rozpatrzona będzie niebawem przez władze miejskie. (i)

Budżet miasta Łodzi uchwalony

Wynosi on, łącznie z nadzwyczajnym, zł. 43.200 tys. złotych. Sprzeciwy 6 narodowców zostały odrzucone

Wczoraj wieczorem tymczasowa rada miejska zakończyła obrady budżetowe. Uchwaliła budżet w tempie wręcz rekordowym, ograniczając dyskusję do minimum.

Po zagajeniu wczorajszego posiedzenia, przystąpiono do rozpatrywania budżetu nadzwyczajnego. Referent generalny adw. Pawłowski komunikuje radzie, że wpłynął wniosek rad. Jaworowskiego o skreślenie z budżetu kwoty 130,000 zł na kupno szpitala w Radogoszczu, proponuje jednak wniosek ten odrzucić jako SPRZECZNY Z INTERESAMI MIASTA.

Za odrzuceniem wniosku wypowiada się również dr Mogilnicki, który zwraca uwagę, że miasto ma mało szpitali, a kupno ma być dokonane na tak dobrych i dogodnych warunkach, że nie powinno budzić żadnych zastrzeżeń.

Wiceprez. Kozłowski oświadcza, że skreślenie tej pozycji byłoby równoznaczne ze skreśleniem czteroletnich pertraktacyj i zabiegów miasta właśnie o skłonienie zarządu fundacji do sprzedaży szpitala. Kupno jest dokonane na warunkach wyjątkowo dogodnych, przy wpłacie 200 tysięcy złotych podczas spisywania aktu notarialnego oraz zapłacie 1 miliona złotych w dziesięciu ratach rocznych bez doliczania procentów.

Wniosek został odrzucony i

BUDŻET NADZWYCZAJNY W WYDATKACH PRZYJĘTY BEZ DYSKUSJI.

Zamyka się on kwotą 14,914,392 złotych. Z tego na budowę Domu Lindleya przeznaczono 272,000 złotych, na budowę domów robotniczych — 1 milion zł, na ulice wylotowe 2 miliony zł, na nowe bruki 2,700,000, na budowę szkoły na Sadowej 315,000 zł i resztę na kanalizację i wodociągi.

Przy rozpatrywaniu działu dochodów nadzwyczajnych zabiera głos prez. Godlewski, który komunikuje, że na dochody składają się w lwiej mierze pożyczki, że narazie realną jest tylko suma 4,800,000 zł, a reszta będzie zależna od otrzymania dodatkowych kredytów.

Następnie dyr. Kalinowski odczytuje sprzeciwy przeciwko budżetowi, wniesione przez 6 mieszkańców Łodzi. Jak już donosiliśmy, sprzeciwy te domagają się przeznaczenia 1 miliona złotych na komorne dla eksmitowanych, zaniechania budowy domów robotniczych, sprzedaż kolonii im. Montwiłła-Mireckiego, skreślenia subsydiów na instytucje żydowskie itd.

Zabiera głos r. Tomczyk, oświadczając, że chodzi mu o jedną sprawę tylko, mianowicie o PŁACENIE KOMORNEGO ZA EKSMITOWANYCH.

Twierdzi on, że nie może być dłużej utrzymywany taki stan, by jedna tylko grupa ludności ponosiła ciężary zapewnienia bezrobotnym dachu nad głową, że dotyczy to przeważnie właścicieli małych domków na przedmieściach itd.

Proponuje on więc, aby ciężary te zostały rozłożone na całe społeczeństwo, przez przeznaczenie odpowiedniej kwoty w budżecie. Wnosi on nadto, by obniżone zostały stawki podatkowe dla tej kategorii właścicieli domów.

Wiceprez. Kozłowski wyjaśnia, że nie ulega wątpliwości, że właścicielom małych domów dzieje się krzywda, ale miasto tej krzywdy naprawić nie jest w stanie. Uczyniło co mogło, obniżając stawki podatkowe. Więcej uczynić nie może. Wniosek r. Tomczyka jest nierealny.

Adw. Pawłowski wskazuje, że zło tkwi w ustawie o ochronie lokatorów, ale miasto nie jest powołane do tego, by za to płacić. Gdyby się zrobiło eksperyment i chciało płacić komorne za bezrobotnych, nie starczyłoby 10 milionów złotych, do Łodzi i napłynęliby bezdomni z całego województwa, a

WŁAŚCICIELE DOMÓW CHĘTNIE WYNAJMOWALIBY IM MIESZKANA, WĘDZĄC, ŻE MASTO ZA TO PŁACI.

Prez. Godlewski zapytuje, jaki jest stosunek rady do pozostałych zarzutów. Na wniosek r. Rymkiewicza, rada postanawia przejść nad nimi do porządku dziennego

Rozpoczyna się

TRZECIE CZYTANIE BUDŻETU DZIAŁAMI.

Po ostatecznym zestawieniu, okazuje się, że budżet zwyczajny zamyka się obecnie w wydatkach suma 28.297.528 zł, a w dochodach — 28,600,492 zł. Cały budżet Łodzi, zwyczajny i nadzwyczajny łącznie wynosi zł. 43,211,900.

Adw. Pawłowski wygłasza przemówienie, w którym stwierdza, że rada dokonała ważnej pracy i może sobie ten kompliment powiedzieć, iż praca ta nacechowana była prawdziwą troską o dobro miasta. Gospodarka zarządu miejskiego w Łodzi jest dobra, odpowiada interesom ludności. W imieniu komisji finansowej proponuje on budżet zatwierdzić.

JEDNOGŁOŚNIE UCHWALONO ZAMIERZENIA SKARBOWE MIASTA NA ROK 1938-39 EN BLOC.

Rozpoczyna się odczytywanie dezyderatów, zgłoszonych w czasie obrad budżetowych.

WNIOSEK ADW. PAWŁOWSKIEGO by zarząd miejski wstawił do przyszłego budżetu kwotę 5000 złotych jako nagrodę ZA NAJLEPSZĄ PRACĘ O WIELKIM MARSZAŁKU POLSKI JÓZEFIE PIŁSUDSKIM, uchwalony zostaje jednogłośnie, bez dyskusji.

Uchwalony zostaje następnie wniosek rad. Malinowskiego, aby do przyszłego budżetu wstawić odpowiednie kwoty na budowę zakładów kąpielowych na Bałutach i Chojnach.

R. JAWOROWSKI zgłasza wniosek, by magistrat wydał zarządzenie, iż psy muszą być na ulicy prowadzone na smyczy i w kagańcu. Wniosek wywołuje śmiech. R. Dobranc protestuje, twierdząc, że wystarczy tylko smycza. I rada taki wniosek uchwala — psy mają być prowadzone tylko na smyczy, bez kagańca.

R. JAWOROWSKI zgłasza drugi wniosek, aby magistrat zwrócił się do urzędu wojewódzkiego o wydanie rozporządzenia w sprawie pielęgnacji drzewek ulicznych.

Wniosek upadł.

R. RAABE występuje przeciwko warsztatom miejskim, twierdzi, że zarząd miejski nie jest powołany do prowadzenia warsztatów rzemieślniczych i czynienia konkurencji warsztatom prywatnym. Warsztaty miejskie powinny mieć wyłącznie charakter warsztatów reperacyjnych. Wniosek zostaje uchwalony.

I na zakończenie, w związku z uchwaleniem onegdaj wniosku adw. Stypułkowskiego o zaciągnięcie pożyczki w kwocie 10 milionów złotych na budowę szkół w Łodzi, powołana zostaje komisja, która czuwać będzie nad tą sprawą. W skład komisji weszli jako przewodniczący wiceprez. Pączek i jako członkowie: adw. Pawłowski, adw. Stypułkowski, Dutkiewicz, Malinowski, ks. Kaczyński, Smolarek i Chodakowski.

Prez. Godlewski serdecznie dziękuje referentowi generalnemu Pawłowskiemu, co radni darzą oklaskami i posiedzenie zostaje zamknięte.

Nieudany zastrzyk spowodował poważne komplikacje

Sąd Najwyższy ogłosił ciekawe orzeczenie w procesie o skutki nieudałego zabiegu w klinice uniwersyteckiej. Sprawa ta wynikła na tle powierzenia przez kierownika kliniki dokonania zastrzyku **studentowi pierwszego roku medycyny.** Zastrzyk spowodował chorobowe komplikacje, wobec czego wytoczona została sprawa karna przeciwko kierownikowi kliniki. **Sąd Najwyższy uznał, że powierzanie czynności, wymagających specjalnych kwalifikacji początkującym studentom, stanowi przestępstwo z art. 33 prawa o wykroczeniach, który przewiduje kary za wyręczanie się osobami niewykwalifikowanymi.**

Na jakość cegły inspektorzy budowlani będą zwracali szczególną uwagę

Jak się dowiadujemy, w związku z rozpoczynającym się sezonem budowlanym w Łodzi, inspekcja budowlana postanowiła położyć szczególny **nacisk na jakość cegły, używanej do budowli,** gdyż wiąże się to ściśle ze sprawą **bezpieczeństwa budowlanego.** Cegła musi być dobrze wypalona, o metalicznym dźwięku i jednolitych wymiarach.

Okręgowi inspektorzy budowlani podejmą kontrolę wszystkich budowli, wznoszonych na terenie Łodzi i w razie stwierdzenia, że używa się czy też użyto niewłaściwej cegły, co może grozić niebezpieczeństwem — **budowle będą kwestionowane,** zaś kierownicy techniczni pociągani do odpowiedzialności karnej. (i)

UROCZYSTE NABOŻEŃSTWO W WIELKIEJ SYNAGODZE W DNIU IMIENIN MARSZ. J. PIŁSUDSKIEGO

W sobotę, 19 bm o godz. 10.30 rano jako w dniu imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego odbędzie się w Wielkiej Synagodze przy Al. Kościuszki uroczyste nabożeństwo.

„Mam syna, który nie chce pomiatać ludźmi innego wyznania..."

List otwarty do min. Swiętosławskiego

b. legionisty, powstańca i kawalera wysokich odznaczeń, ojca ciężko pobitego studenta Wójcikowskiego

Panie Ministrze Oświaty!

Panowie Rektorzy!

Przede wszystkim chcę zaznaczyć, że zwraca się do Was nietylko nieszczęśliwy ojciec, lecz także głęboko wstrząśnięty człowiek i obywatel. W sprawie uniwersyteckiej zabierałem już głos przedtem, zanim nieszczęście uderzyło we mnie. I teraz, kiedy syn mój został ciężko ranny, walki zaprzestać mi nie wolno. Więc walczę już nie tylko o niego, lecz o wszystkich naszych synów. Pisano i mówiono wiele o tym, że oto stała się krzywda rdzennemu Polakowi, **synowi żołnierza i powstańca, kawalera wysokich odznaczeń.**

Proszę Was zapomnijcie o moich odznaczeniach i szlifach, lecz nie zapominajcie o tym, że jestem ojcem. Stając w obronie mego dziecka i innych dzieci, chcę być jedynie jednym z ojców. I sądzę, że syn mój nie będzie mieć o to do mnie żalu. **Występuję w obronie wszystkich bitych i poniewieranych, bez względu na to, kim są oni. Co więcej — występuję w obronie nie tylko bitych, lecz bijących.** Chociaż żądam sprawiedliwości, celem moim nie jest zemsta. Chcę przywrócenia w sercach i umysłach młodzieży **poczucia prawa, ładu i honoru.** Chcę wzniesienia i ustalenia granic, których pod grozą usunięcia na zawsze ze społeczności akademickiej przestąpić nie wolno. Czytałem przy okazji jakiejś debaty sądowej admonicję, którą udzielił jeden z posłów swemu koledze interpelującemu w sprawie ekscesów akademickich — **„niech pan poseł nie** zapomina, **że to jest nasza polska młodzież".**

Nasza polska młodzież... Czyż naprawdę?! **Czy akademicy z żyletkami i łomami idący z reguły bandą na jednego, napadający z tyłu, organizujący** pod**stępne zasadzki, to „nasza polska młodzież?!"**, czy może raczej to wykolejający innych — wykolejeńcy? Wykolejeńcy zasługujący może na litość i opiekę, ale nigdy na pobłażanie, więcej — fórytowanie! Mówi się o „ojcowskim sercu". **Ale zły to naprawdę ojciec, który wychowuje dzieci schlebiając ich najniższym instynktom i drżąc przed ich niezadowoleniem.** Kiedy patrzymy na upadek autorytetu profesorskiego, obniżanie poziomu nauki, pogardę dla najszczytniejszych ideałów ludzkości i kult pięści, kiedy patrzymy na tę falę zdziczenia rozlewającą się z uniwersytetów na szkoły średnie, przenikającą aż do szkół powszechnych, **to rezultat takiego wychowania jest aż nadto widoczny. Sądzę, że trzeba będzie dziesiątków lat** pracy, **ażeby wyplenić z serc i umysłów młodzieży ten posiew nienawiści, który został rzucony.**

Panie Ministrze Oświaty! Panowie Rektorzy!

Któż odpowie przed historią za straty wyrządzone kulturze polskiej? Ci, którzy szczuli i ogłupiali młodzież? Zapewne. Ale czy odpowiedzialność nie spada tu także na wychowawcę? **Mówi się o prądach nurtujących młodzież, prądach tak potężnych, że profesorzy nie są w stanie im się oprzeć. Czyż tak jest naprawdę, bo mnie się wydaje, że „ojcowskie serce", które przemawia tak silnie, gdy chodzi o obronę tej części młodzieży, która krzyczy, rozbija i napada, milczy gdy chodzi o młodzież, która nie nawykłszy do używania pałki i kastetu jest przez nią teroryzowana. Syn mój nie chciał ghetta dla żydowskich kolegów i stawał w obronie poniewieranych. Dwa razy napadnięto go po zbójecku i po zbójecku skatowano.** Gdy zwróciłem się do rektora, rektor obiecał mi wprawdzie, że postara się wykryć i ukarać winnych, ale zarazem **poradził mi, abym lepiej przeniósł syna na inny uniwersytet,** gdyż nie jest w stanie zapewnić mu ochrony. Gdy zapytałem go na który, nie umiał dać mi odpowiedzi.

Panie Ministrze Oświaty! Panowie Rektorzy! Może któryś z Was odpowie mi na to pytanie.

MAM SYNA, KTÓRY NIE CHCE SIĘ BIĆ, LECZ UCZYĆ, KTÓRY W ŻADEN SPOSÓB NIE MOŻE ZROZUMIEĆ ŻE NALEŻY POMIATAĆ LUDŹMI INNEGO WYZNANIA, CZY NARODOWOŚCI I KTÓREGO „SZALEŃSTWO" IDZIE TAK DALEKO, ŻE ZAWSZE STAJE W OBRONIE KRZYWDZONYCH. **Przytym wolę tu odrazu zaznaczyć, że żadne „nauczki" nie skutkują. Ile razy widzi, że kogoś napadają, biegnie z pomocą, bo tak mu każe jego sumienie, miłość bliźniego i kult idei głoszonej przez Wskrzesiciela Ojczyzny. Czekam na radę i odpowiedź. Co ja mam począć? I co mają począć inni ojcowie zarówno bitych, jak i bijących, gdyż jedni i drudzy są bardzo nieszczęśliwi.**

PAWEŁ WÓJCIKOWSKI.

Pełna tabela wygranych

1-go dnia ciągnienia II-ej klasy 41 Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA — BEZ GWARANCJI).

5,000 zł. — 53908.
10,000 zł. — 117059.
5,000 zł. — 42121, 113155, 119563.
2,000 zł. — 37962, 41483, 44032, 92803
1,000 zł. — 6180, 27086, 27228, 49195, 66842, 87495, 119774, 144220.
500 zł. — 11521, 19330, 31962, 57035, 60017, 62633, 69037, 70541, 97060, 118936 133307, 155327, 151395.
250 zł. — 389, 1157, 5876, 6384, 13197, 19379, 24014, 26536, 27330, 33331, 34932, 39727, 48496, 58777, 60493, 60952, 66828, 67361, 70653, 75149, 77214, 75356, 80363, 81166, 82213, 83511, 83653, 85857, 93580, 95634, 95813, 96027, 104114, 104468, 112717, 117674, 118516, 119125, 128042, 132391, 133842, 138138, 140413, 140987, 141588, 151747, 157678.

Po zł. 62.50 z lit. s — zł. 125.—

182 251 68s 349 96s 679 702 804s 920s 69s 1389s 592 849 2052 3 667s 753s 816 58 922 3344s 86s 90 532s 742s 802 18s 4012s 238 340s 412 36 87 660 921 63 5098s 119s 310 419 510s 685 947 85 6262 302s 89s 429 701 37 814 968s 7016 61 114s 229s 55s 334s 409 25s 505 36 8032s 35 65 296 518s 659s 700 67 841 911 9092 190 264s 379 426 52s 604s 834 91

10062 8 156 204 311s 79 401s 502 642s 967 11062 104s 211s 67 310 635 841s 61 938 12053s 58 133 852 975 6s 13171s 239s 58s 359s 468s 651s 713 812s 14011s 108 13s 366 90 423 509s 18s 618 798s 865 15001 85 104 217 536 52 692s 961 16088 218 310 699 783s 814 80s 84 903 55s 17044 192s 96s 98s 324 449s 759s 70 881s 94 18013s 115 17 614 861 94s 968 75 19137 405 38 503 58 81s 929s 58s.

20021s 201 337 497 664 21136 219s 572s 718s 40s 3 72 840 22010 23s 84 206s 332 572 659 97 770 825 925 23070 191 229 627 766 857 69s 24076 134 229 59 330 63 85s 92 418 500 670 728 25023 59 99s 278 369 487 570s 889 26052s 115s 244 59 409s 570s 639 764 813 42s 27026s 67s 261 357 94 493 530s 718 34s 961 28178 440 746s 29041s 244 316 88 99 558 69 759 92 962.

30017s 71 156s 58s 91 250 406 599 802s 12s 72 31194 200 41 411 94 565s 650 71s 849 57s 88 994 32122s 247 598 619 989 33013s 44s 417s 730s 990 34014s 38 130s 298 528s 747s 896s 35008 63 64 229s 90s 535 93s 694 769 97s 811 87 36080 119 332 87s 570 613s 37s 866 71 37102 48s 272 324 473s 620s 810 975 38105 275 438s 87s 862 39026s 327s 669 720 869s 984

40056s 72s 94 113s 87s 233 315 53s 8 74 794 41249 492 759 859 42414 696 719s 892s 92s 43165s 286 454 515 73 601 739 52 981 44054 116 340s 405 37s 513s 648s 65 798s 886 45209s 691 719 76s 834 94 926s 46139 328 9 74s 77 475 526 619s 756s 97 917s 47090s 143 88s 92s 565s 8 692s 773s 836s 48144s 239s 370 531 52 761 78 90s 899s 49002 168 265s 98s 495 524 634 716.

50009 65 179 387 478 729s 846s 51148 379 610 770 912 52232 307 461 509s 891s 53138s 241 72 92 342 485s 564 643 963s 54212 52 310s 426 666 715s 883s 55003 72 9 141s 360 607s 767 858 973s 56759s 612s 94 770s 839 939s 52s 57057 110 236 69 335 61 481s 650 812 58222s 745 990s 59120s 45 50 89 246s 372 74 427 83 542s 92

60251 408s 611 67 802 61016s 293 327 413 632 883s 88s 62112 69 251 661 78s 771 817s 960 63105 271s 95 503 799s 997s 64314 32s 407 43 92 634 826s 480s 65010 132 69 72 240s 434 503 709s 66067s 117s 40s 52 60 395 527 613 713 66 828 67023s 78 108s 48s 88s 222 347 566 84 96 719s 84s 93 68400s 23s 55 619s 39 84 782s 870 69029s 125s 62s 92 227s 53 60s 327s 439 88 692s.

70041 178 334s 404s 611 69 728 71139s 253 6 91 409s 74 98s 711 892s 72044s 227 360 553 89 960 73054 221 334 406s 544 769s 96s 957 74032 144 49 275s 452 600 867s 75 972s 75070 87 124 55s 208 807 33 54 77 76039s 57s 100s 245 327 55 72 85s 602 756s 77086 97 288s 367 495 593 804s 975 78047s 71 147 213s 65 445 695 781s 79035 60 72 4 107 91 254 7s 64s 405 55 510 73 845s 927.

80070 80 7 105s 268s 315s 432 71 615 795 875s 956 81055 151 71 239s 49 364 401 605s 853 82300 97 492 539 689s 829 39 922 83020 198 205 563 869 84014 289s 311s 55 483s 523 693s 821 85009 22 75s 135s 263 301s 414s 55s 592 664s 7 86125s 602s 21 49 731s 79s 843 87047s 217 465 541 764 879

88181 259s 83s 324s 32 50 414s 501 700 808 89034 416s 76s 97 719s 90016s 199s 343s 416s 27 515s 757s 77s 823 91108 208 304 513s 650 754 92076s 112 221s 315 647 853 969s 76 93326 48s 96 464s 76s 602s 94058 127 46s 80 264 96 376s 141 2 622 70s 80s 95058 162 291s 478 678 820s 96 908 18 90s 96045s 276s 98 502 601 701s 999 97198 440s 634s 6s 895 98190 218 463 69s 684 7 770 913 99197 301 4s 470 81 546s 616 55s 872.

100293 675 746 101193s 232 56s 358 440 520 94s 875s 77s 102252 308 483s 627s 792s 836s 88s 103009s 229 81s 421 87 595s 616 750s 75 99s 137 104019 159s 92 257 318 472 713s 25s 52 961s 105103s 74 435 502s 625s 870s 106014s 76 179 81 231 47s 79 338 41 69s 662 755s 107158 288 460 77 715s 817 79 88s 915s 54s 108068 145 81 371 666 43s 61 792 109014 82s 149 220 433 46 527s 716 73s 820.

110023s 161 200 482 514s 763 919 111300s 1s 596 617 801 13 70s 934 112309 599 635s 717s 936 113013s 84s 302 424s 599 603s 750.

114356s 418s 41 6 52s 503 83 755s 902s 115140s 585 686s 116004 38 275 303 430 504 6 85 745 948s 117072 310 98s 489s 659s 786s 908s 15s 118142 51 7 61 311 497s 634s 45 46 879s 908

119033s 144s 287 504s 793s 830s 937.

120130 419 844 121051 332s 540s 62 90 811s 83 122143 475s 695 925 88 123017 24 157s 328 41 91 467 77 89s 508 687 730s 124031s 219 47 324 437 571s 87 727 66 813 917s 125030 446 78 586 632 78s 79 126304 23 448s 83 6s 601s 86s 839s 127105 570s 881 919s 128034 146 300s 83s 476s 928s 129131s 216 25 63s 353 454s 526 901

130027 166s 472s 559 702 734 5 816s 96s 131064s 95s 102 15 83 40 9 529s 668 75 716. 132020s 34s 963 217s 359s 424 82 626 29 43s 133041s 56s 120 213s 27s 74 352 413s 134018s 85s 179 20 8 29 434s 633 709s 863s 135171s 223s 337 98s 411s 525 758 136131s 300 24s 76s 494 507 20s 682s 877s 931s 69 137012 89s 187 96 206s 72s 407s 79s 696 700s 3 925 138132 225s 8s 40 402s 14s 92s 94 526 91s 659 98s 802 70s 139008 97 165 82s 277s 60 6 7 762 855s 912s 86s

140118 22 66 82 200s 307 44 461 523 604s 811s 141002 6 20s 33 133 278 571 633 793 880 928 69s 142006s 132s 83 88 260 614 81s 885s 143087 119 323s 483 587 89s 600 947 144036 116s 228s 394s 535s 845s 145022 130s 40s 239 41s 471 80s 636 767 863 87 146163 258s 422 71 81s 653s 704s 806 929s 147022s 78s 124s 313 542 689 728 903 40 148138 394s 406 3 81 746s 805 86 93 149037 231 504s 656s 754s 76 804 962s

150294 304 21 571 624 769 913 151066s 163s 81 294 95s 363s 553 694 779 86 843 152108s 67 470 837s 924 46s 153021s 294s 712s 71 72s 78s 816s 901s 154010 176 545 644s 73 739 884 155228s 396s 406s 21 52 646s 801 85 156000s 107s 251s 340s 567s 673 80 762s 842 157012 494 651 717s 34s 78 838s 158003s 146 75 95 365s 457 624 31s 69s 74 159171 72 229 46 748 880s.

CIĄGNIENIE DRUGIE.

20,000 zł. — 21055.
75,000 zł. — 119426.
25,000 zł. — 31105.
10,000 zł. — 109116.
2,000 zł. — 63436 93634 101298 111932 133203.
1,000 zł. — 43267 78982 108351 112225 130370 138023.
500 zł. — 17374 33341 44767 53787 53952 73709 75827 99711 115905 145375.
250 zł. — 738 1607 7905 10022 11061 16336 23100 25054 25526 28953 34511 38136 41463 43683 43911 46853 48638 49928 64595 64570 68603 69017 69176 75117 84236 86873 93692 99309 103701 104969 108347 108922 110024 110167 114712 121352 122037 125777 127537 130861 132127 133286 140653 144208 147401 153290 157646 158259.

Wygrane po zł. 62.50 z literą s 125 zł.

164 384 743s 822 43s 1082 100 531 665 856s 2114 50 505s 42 687 3250s 560s 4201 908 5399 454 787s 818 57 907s 6109s 601 86 785 7323 45 50 661s 78s 79s 773 821 87 958 66 8195s 498 551 713s 9419 22 90 719 814.

10164 487s 540 11102s 12502 85 98 13236 667 747 14098 202s 424 605s 56 89 702 962 98 15225 348 559 96 703 16065s 114s 328 484 696 17148s 545 86s 616 18154 89 292s 498 784 19096 620 765 866s 926.

20049s 21009s 18 117 614 719s 97s 98 22114 234 51s 500 14s 23050s 138s 362 490s 657 879s 24322 528s 81 25032s 82 246s 818 26272s 306 500 992s 27838s 54 28648 29370 658 725s.

30050 365s 665 31690s 723s 49 71s 869s 32098 332s 530 782s 33212 23s 893 974 34620 35260 356 607s 32s 77 768 36001s 29 602s 719 34 961s 37304s 428s 643 65 38102 36s 328s 39000 145 633s 57 941.

40369 565 678 722 41331s 710s 96 811 928s 91s 42084 117s 235s 56s 347s 43028 483 654 766 44205 475 667 968s 45083 296s 642 749 46262 947 66 47053s 107s 415 879 48206 323 798s 910 49064 628 40 724 825s 909.

51133s 258s 514s 786 96s 818 52366s 504 698 903 53047 296s 304 746s 53 971s 54854s 55187s 320s 529s 620s 980 56061s 763 835s 57458s 58138s 557s 788 946s 60 59257s 320 429s 535 973.

60094s 199 230 832 61208s 312s 506s 66 812 62075 314s 53s 698 874 981 63007s 210s 356s 467s 577s 81 816s 23s 93s 944s 65005 369 673 703s 899 66018 92 551 676s 761 67681 711s 68109 74 204 504s 602 811 69696.

70091 610s 769s 84 952 71119 216 593s 743s 887s 72129s 95s 222s 674 962 73233 465 46s 568 823s 74005 90s 365 570 640 96s 933 75018 97 579 830s 900 76203 23s 856s 77184 210s 399 416 587 691 765 844s 78002s 56s 463s 502 857 79808 44s 961.

80523s 701s 802 26 903s 81345 471s 856 82394 83234 536 747 867s 84154 308s 27 500s 671 85032s 426s 36 728s 86045s 262 756s 92 847s 84 952 994s 87335 58 471s 739 77 88017 137 268 390s 526 89242 318s 402 526s 42 677 706s.

90105 290 488s 506 646s 91200s 313s 539 835 92391 417 841s 93089 136 934s 63 94026 623 837s 95800 96036 161 292s 497 503 43 55 614 919 89 98 97049 71s 82 203 402 6 894 988 98194s 599 762 854 990732 110 254s 672 738 903 12.

100160 822s 101150s 790 102179 80s 95 244 995s 103020s 22s 525 798s 809s 104003 60 933s 105274 531s 51s 737s 807s 106114s 732s 874 929 107033s 208 513 721 822 67 108402s 109461 595.

110621s 722s 972s 93 111248s 863s 112823s 113054 261 521 73 600s 713s 22 971s 114012 348 91 115423 752 116118 11709s 166 293 725 118373 766 77 988 119376 918s.

120 267s 523 627 121834 56 122104s 272 569s 622s 776 974s 123950 124275s 618s 125485 993 126285 926 127227 425s 548 128159s 736 129115 312 70s.

130075s 131032 166 599 799 864 132114 488 593 995s 132114 488 593 995s 133091 127 361 979 134019s 579 756 63 135039 544 71s 638 49 84s 901 99s 136508 137020 98s 519 138713 861 139071s 442.

140058s 676 937 141446s 618s 24 34 836 916 142008s 298s 611s 723 40 143177s 352 740 144120 63 145508 643 890 146009 218s 517 32 76s 742s 147154 221s 361 725s 148026s 53s 212 308 804 149205 48s 68s 983 87s.

150033s 243 532 915 151101 51s 378 480 88s 691 152064s 349s 723 153908s 154047s 383 443 561 155023s 26s 714 69 896 944 75s 156054 78s 376 423 85s 733s 956s 157228s 823s 910 158007 259s 537s 883 969 159115.

CIĄGNIENIE III-cie.

111 377 439 501 682 718s 878s 1495 798 939s 91 2125s 556s 625 3510 791s 4543 841s 5491 629s 6069 735s 43 64s 7015 31 143 274 984 8003s 97 9040 68s 283s 357 531s 736.

10067 257 337 688s 11062 122 388 459s 657s 871s 958 12418 511s 622s 54 13315 652 14242s 344 57 80 538 785 15648s 75 711s 16068 190 273 17488s 83s 564 833 99 18134s 366 927 19483 951s.

20016 153 259 393s 831s 956s 21143 509 25 60 602s 44 54s 22067s 339s 39 504 690s 23089 100s 82s 271s 730 24155s 245s 420 55 601 17 27 854 25212 76 364 760 26325 800s 57 91 27225s 329 455 56s 8304 559 870 29289s 343s 448s 521s 738 910.

30055s 238s 434s 767s 31390 724s 860s 73 87 965 32078s 198s 403s 709s 884s 33194 291s 315s 17s 570 34316 35016 929 36451s 73 710 924 37269s 636 38116 312 657s 39074s 287 385 432 583 696s.

40079 210 88s 327 481 93 823s 45s 41125 30 264s 341s 456 62 815 93s 42023 424 67s 91 502 38s 43052 418 543 911 44069 227s 225s 467 631 785s 929s 45377 427 597s 877s 917 46254s 672s 751 47558 676 741 51s 48053 141 21s 590 876s 49318 446.

50060s 61 88s 463 509 27 51176s 493s 516 57s 52176s 685 865 53013 86 192 472 87 617 54011 55012 289 682 56185 384s 534s 57077s 227 545s 838 945s 58002s 24 194s 664s 59134 371s 434s 46 545s 96s 620s 909.

60028 154s 262s 407s 915 61360s 554 62s 670s 700 62102 63s 460 67s 516 765 956s 63498s 64570 738s 908 650837 66044s 99 129 634s 762s 862s 67140s 294s 417 84 682 892s 68242 82s 344s 530s 603s 73 796 839 69118s 30s 91s 405.

71031 199s 384s 505 48 707s 832s 69 72019s 319s 21 77 441 73610 886s 941 74189 531 681 839 75078s 330 504 730 76112s 507s 64s 618s 735 77206s 301s 479 90s 564 603 21s 835 78814 19139s 59s 409 692s 822 962.

80116 347 882s 958 81161 86s 309s 657 799s 960s 98 82122 25s 444 856s 89 956 57e 83086 130s 330s 441s 584 92s 756 823s 914 84046s 192 237s 63s 791s 831 85012s 201 41 53 516 939s 86046 211s 87001 434s 728 981s 88054 57s 189s 491s 867 89507 931.

90282s 636 865s 91000s 13 139 49s 70 440 893s 92062 233s 321s 671 962s 93356 406s 94221s 35s 40s 334 61 70s 423s 27 52s 857 95122 45s 452 532s 78 662 719s 96378s 85s 920s 97388 572 677 713 884 85 98357 99305 48s 547s 79s.

100045 190s 219 504s 650 85 737s 101287 678 740s 102 548s 650 69 743 74 593s 103230 492 698 954s 104018 160 478s 769 105300 314s 85s 834 106321 750s 845s 924 31 73s 107027s 137 447 872 990s 109285s 778s 812 22 41 969 110188 89 314s 49 94 96 410s 717 858 974 111825 112098 121s 238 68s 679s 792 885 949 113293 431 724 55 114907 35 115117s 55s 387 94 300 640 70 761 853 116081s 556 64 117037s 52 217 536s 991 118067s 259s 304 25 50 618s 84 859 119949

120323 750 121350s 404s 645s 950s 122148 326s 17 434s 507 123167s 710s 124826 125283 93s 345s 82s 556s 126032s 146 67s 127264 947s 128074s 181s 710 129970.

130306 332 62 76 94 426 73 774s 802 85 973 131224s 445 785 978s 95 132017 187 253 88 808s 944 133265s 573s 601 3s 705 47 134226 46s 483 502 643s 834 135064 263s 520 26 636s 719s 960 65s 136233s 92 559 689 137019s 52 29 293s 392s 668 827s 138353 427 99s 951 139419.

140046 100 633s 804 41s 141072 109 371 706s 840 931 142509s 82 986 143251 427s 144616s 982s 145048 122s 383s 477 553s 679 778 889 966 146061 453s 836 147008s 758s 804s 953 148000 67s 380s 522 773s 940 149120s 620 741.

151157s 256 544 94 738s 62s 940s 152092s 634 703 836 969s 153024 493s 757 154232 86 87 534 614s 30 832 155204s 364s 536s 45 920s 156447 96 157036 819s 905 94s 158371 431 902 61 159049s 104 266s 544 882 906s.

Danielle Darrieux oskarżona

o „nadużycie zaufania"...

Była osamotniona i biedna. Szukała pracy. Chciała być samodzielnym, niezależnym człowiekiem. Brała życie idealistycznie, choć naiwnie. Wierzyła w ludzi i rozczarowała się... Spotkał ją brutalizm mężczyzn, których nęciła jej fascynująca uroda, czar młodości... Nie mogła się pogodzić z ewentualnością, że... Wybrała inną drogę... Oszukała...

* * *

Uchylamy rąbka tajemnicy. Odsłaniamy kulisy filmu „Zawiniłam", ukazujemy jego tło.

Na tej kanwie Pierre Wolff, znany autor francuski osnuł scenariusz obrazu obyczajowo-społecznego, frapującego nowością i emocjonującego treścią. Rola główna, rola dziewczyny, która nadużyła zaufania pod przymusem sytuacji życiowej, a więc z konieczności została jak gdyby specjalnie napisana dla ulubionej artystki Danielle Darrieux.

Znakomita „gwiazda" oświadczyła bowiem, że ma dość komedii, że chciałaby zagrać w dramacie i tu wykazać pełnię jej talentu.

Życzeniu Danielle Darrieux stało się zadość.

* * *

Czy jej się udało? Odpowiedź na to pytanie dają jednogłośnie entuzjastyczne opinie prasy, powszechny aplauz publiczności, dającej komplety na widowni kin paryskich od szeregu miesięcy. Wreszcie dowodem sukcesu, jaki odniosła Danielle Darrieux jest fakt przyznania nagrody na Wystawie, czy t. zw. nagrody miasta Paryża, za temat, grę bohaterki i wykonanie filmu.

O film „Zawiniłam" ubiegały się największe kina Europy.

Na Łódź zakontraktowało najnowszy obraz Danielle Darrieux Kino „CASINO".

Kobiety nad przepaścią

Wkrótce na ekranie kina „Rialto" zawita film p. t. „Kobiety nad przepaścią", który dzięki rewelacyjnej obsadzie i tematowi stanie się wielką atrakcją. Jest to adoptacja powieści Marczyńskiego, w reżyserii Michała Wyszyńskiego i Emila Chaberskiego. Scenariusz Anatola Sterna. Ten wielki dramat obyczajowo sensacyjny odsłania kulisy handlu żywym towarem w sposób jak najbardziej realistyczny, czego nie udało się dokonać nawet najbardziej wstrząsającym opisom reportażowym i powieściowym. W „Kobietach nad przepaścią" ujrzymy rekordową obsadę, złożoną z najznakomitszych naszych gwiazd filmowych i teatralnych w ilości, niespotykanej dotąd w żadnym z filmów polskich. Grają tu m. in.: Maria Bogda, Nora Ney, Jadzia Andrzejewska, Tamara Wiszniewska, Elżbieta Kryńska, Alicja Halama, Stanisława Wysocka, Adam Brodisz, Junosza-Stępowski, Aleksander Żabczyński, Stanisław Sielański i w. in. „Kobiety nad przepaścią" jest ostrzeżeniem tysięcy kobiet, przeznaczonych na sprzedaż przez handlarzy żywym towarem i wezwaniem do walki z hańbą XX wieku.

Z POLSKIEGO TOW. KRAJOZNAWCZEGO.

Zarząd zawiadamia członków i sympatyków o wznowieniu piątkowych zebrań świetlicowych o charakterze sprawozdawczo-dyskusyjnym (np. wrażenia z wycieczek, praktyczne zagadnienia krajoznawcze i t. p.). Świetlica czynna od godz. 19 min. 30, początek pogadanek, względnie dyskusji punktualnie o godz. 20-ej.

W piątek, dnia 18-go marca na pierwszym tego rodzaju zebranu p. inż. Aleksander Nalepiński podzieli się wrażeniami z wędrówek po ziemi chełmińskiej.

Goście mile widziani, wstęp wolny.

W niedzielę, dnia 20-go marca odbędzie się wycieczka na trasie Dobroń — Mogilno — Kolumna. Punkt zborny o godz. 8-ej na przystanku tramwajów pabianickich. Dojazd do Dobronia, dalsza trasa piesza; powrót z Kolumny autobusem. Głównym celem wycieczki — poznanie krajobrazu wydmowego, doliny Grabi i odkrywek utworów kredowych, ponadto zwiedzanie modrzewiowego kościołka w Dobroniu.

Koszt wycieczki dla członków — 3 zł., dla gości — 3.30.

Zapisy przyjmuje sekretariat Towarzystwa (Al. Kościuszki 17) w piątek, dnia 18 marca r. b. w godz. od 18—20-ej.

Krótkie wiadomości

GEN. LANGNEROWI W DOWÓD UZNANIA dla jego pracy w naszym mieście, Łódź postanowiła wręczyć upominek. Do Lwowa udała się wczoraj delegacja w osobach prez. Godlewskego, dyr. Rzadkiewicza, dyr. Wolczyńskiego, Jaworskiego, Okszy-Strzeleckiego i Antoniego Gajewskiego, przedstawiciela robotników, która wręczy gen. Langnerowi pięknie wykonaną statuetkę, wyobrażającą robotnika łódzkiego oraz czek na ok. 2.000 zł. do dyspozycji p. generała.

* * *

KOMITET ROZBUDOWY MIASTA już zwołany został na pierwsze tegoroczne posiedzenie na wtorek, 22-go b. m. na godzinę 7 wieczorem. Na posiedzeniu tym rozpatrzone zostaną wszystkie podania o przydział pożyczek z B.G.K. Drobni właściciele nieruchomości mogą jeszcze składać podania do dnia posiedzenia komitetu.

* * *

NIEUPRAWNIONE OSOBY zgłaszają się do kupców, przemysłowców i rzemieślników w Łodzi i podając się za pracowników wydziału przemysłowego Zarządu Miejskiego, żądają różnych opłat tytułem należności za uprawnienia przemysłowe. Zainteresowani winni domagać się legitymacji, zaś pseudo-kontrolerów oddawać w ręce policji.

* * *

REMONT PLACU WOLNOŚCI rozpoczął się wczoraj. W chwili obecnej robotnicy rozbijają nawierzchnię asfaltową na placu, która zastąpiona będzie nową.

Po ukończeniu tych prac rozpocznie się uporządkowanie miejsca dokoła pomnika Kościuszki, na którym zbudowany będzie skwer i kwietnik.

* * *

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto II przędować będzie w dniu 30 b. m. dla poborowych rocznika 1916, zamieszkałych na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji, którzy nie stawili się w oznaczonym czasie do przeglądu wojskowegc

* * *

GROŻBA OPUBLIKOWANIA NAZWISK osób, które nie wpłaciły należnych kwot na pomoc zimową, nie przebrzmiała bez echa. Wpływy w ostatnich dniach wzrosły w poważnym stopniu. Ostatni termin uregulowania należności upływa w dniu 19 b. m. Po tym terminie zastosowane będą zapowiedziane rygory.

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym przy ulicy Młynarskiej Nr. 31 targnęła się na życie Marianna Kiecol, wypijając kwasu siarczanego. Do desperatki wezwano pogotowie ratunkowe. Kiecolównę przewieziono w stanie groźnym do szpitala w Radogoszczu.

* * *

W fabryce Grapowa przy ulicy Gdańskiej Nr. 87 uległa wypadkowi przy pracy 18-letnia Helena Gawrowska, zamieszkała przy ulicy Limanowskiego Nr. 134. Robotnica wkręciła dłoń w tryby maszyny, odnosząc rany. Poszkodowaną przewieziono w stanie osłabionym do domu.

* * *

W wydziale pieki społecznej Zarządu Miejskiego przy ulicy Zawadzkiej Nr. 11 znaleziono 6-tygodniowego chłopczyka, porzuconego przez matkę. Podrzutka przesłano do miejskiego domu wychowawczego. Maką zajęła się policja.

W domu przy ul. Przejazd 23 napiła się w celu samobójczym spirytusu skażonego 26-letnia Irena Tajchertówna, zatrudniona w jednym z barów łódzkich. Lekarz pogotowia udzielił desperatce pomocy na miejscu. Przyczyny rozpaczliwego kroku narazie nie ustalono.

* * *

W mieszkaniu własnym przy ulicy Lelewela Nr. 53 uległy zatruciu tlenkiem węgla, wydobywającym się z piecyka, 51-letnia Marianna Twardowska i jej córka, 26-letnia Regina. Obu zatrutym udzielił doraźnej pomocy lekarz pogotowja ratunkowego.

* * *

Na ulicy Szewskej w czase bójki pokłuty został nożami 26-letni Stanisław Maciołek, zamieszkały przy ul. Szewskiej 24. Maciołek odniósł rany głowy i pleców. Rannego przewieziono w stanie groźnym do szpitala. Za sprawcami poranienia Maciołka wdrożono poszukiwania.

* * *

W domu przy ulicy Polskiej Nr. 29 wskutek własnej nieostrożności uderzona została przy studni korbą w głowę 41-letnia Michalina Zierkowska, doznając złamania szczęki. Poszkodowaną przewieziono do szpitala.

* * *

W warsztacie ślusarskim przy ulicy Głowackiego Nr. 39 pochwycony został przez tryby maszyny 36-letni Karol Zyndeband, zam. tamże. Poszkodowany odniósł zmiażdżenie dłoni.

* * *

Na ulicy Kowieńskiej pokąsany został przez psa 11-letni Edmund Michalak, zam. przy ulicy Kątnej Nr. 45. Chłopiec odniósł rany nóg i dłoni.

Za łamanie ustaw i umów zbiorowych

ukarano szereg przedsiębiorców wysokimi grzywnami. Zatargi i strajki w fabrykach łódzkich

W referacie karnym inspekcji pracy toczyło się wczoraj kilka ciekawych spraw o łamanie umów zbiorowych i ustaw o czasie pracy, wypoczynku niedzielnym i t.d.

Jako pierwszy odpowiadał właściciel hurtowni włókienniczej przy ulicy Nowomiejskiej 8, M. Maroko oraz jego wspólniczka Ch. Maroko, **oskarżeni o zatrudnianie pracowników w niedzielę.** Po za nimi pociągnięto do odpowiedzialności **pięciu pracowników** firmy, których zastano w niedzielę przy pracy. M. Maroko skazany został **na 1 miesiąc bezwzględnego aresztu,** C. Maroko — **na grzywnę w kwocie 200 zł.** zaś pracownicy: **A. Mekler na 2 tygodnie aresztu J. Grosman — na 6 dni aresztu oraz Harcsztark, Cender i Fuks — na grzywny po 50 zł. każdy.**

Reinhold Nippe, kierownik fabryki Gołomb i Ska przy ulicy Senatorskiej 6 **za zatrudnianie robotników powyżej 8 godzin ukarany został grzywną w wysokości 1000 zł.**

Bolesław Freilich, właściciel zakładu litograficznego przy ul. Piotrkowskiej 101, **za zatrudnianie robotników w godzinach nadliczbowych** [illegible] **ał grzywną w sumie 1200 zł.**

* * *

Wczoraj odbyła się w inspekcji pracy konferencja w sprawie zlikwidowania **zatargu w dzianym przemyśle fantazyjnym.** Przemysłowcy oświadczyli, że **przerywają lokaut i gotowi się uruchomić fabryki, o ile robotnicy zaakceptują dotychczasowe warunki** pracy. Robotnicy odmówili i oświadczyli, że **rozpoczynają z dniem dzisiejszym strajk.**

* * *

Strajk szewców w Łodzi trwa w dalszym ciągu bez zmian. Do akcji strajkowej przyłączyli się wczoraj pracownicy **zatrudnieni na prowincji, w Lutc[illegible]sku, Konstantynowie, Zduńskiej Woli, Koluszkach i t.d.** Zaznaczyć należy, że warsztaty szewckie w tych miejscowościach pracują dla sklepów łódzkich.

Pierwsza konferer[illegible]iewawcza wyznaczona została na nadchodzący **poniedziałek.**

* * *

Wczoraj odbyło się walne zebranie woźniców, zatrudnionych w przedsiębiorstwach transportowych. **Na zebraniu proklamowano strajk, na znak protestu wobec odmowy pracodawców zawarcia umowy zbiorowej.** Strajk rozpocznie się o ile dzisiejsza konferencja w inspekcji pracy nie da pozytywnego rezultatu.

* * *

Donosiliśmy już o akcji, którą podjął **związek zawodowy pracowników fryzjerskich,** domagając się umowy zbiorowej, która gwarantowałaby minimum zarobków tygodniowych. Wczoraj wyznaczona została pierwsza konferencja porozumiewawcza w tej sprawie.

* * *

Robotnicy przemysłu ceramicznego wystosowali wczoraj do inspektoratu pracy pismo, prosząc o **zwołanie konferencji w sprawie przedłużenia dotychczasowej umowy zbiorowej ,która wygasa w pierwszych dniach kwietnia.** (i).

Radio w dniach 18. i 19. marca

Specjalny program dla uczczenia Imienin Marszałka Piłsudskiego i Naczelnego Wodza, Marsz. Śmigłego-Rydza

Jak co roku, przygotowało Polskie Radio program specjalny na uroczyste dni Imienin Marszałka Śmigłego-Rydza, przypadające w dn. 18 marca i Marszałka Józefa Piłsudskiego — dn. 19 marca.

Audycje specjalne w te uroczyste dni będą wyrazem uczuć i nastrojów całego społeczeństwa. Program imieninowy w dniu 18 marca rozpocznie audycja dla szkół o **godz. 8.00 rano,** w której kpt. Koźmiński mówić będzie o Marszałku Edwardzie Śmigłym-Rydzu. Audycja południowa tego dnia **o godz. 12.03** została opracowana przez Wojskowy Instytut Naukowo-Oświatowy. Będzie to audycja okolicznościowa, treścią związana z dniem Imienin Marszałka Śmigłego-Rydza.

Po południu **o godz. 16.50** nadany zostanie na wszystkie rozgłośnie reportaż z Brzeżan — miejsca urodzenia Marszałka Śmigłego-Rydza, **poczym o godz. 19.50 przemawiać będzie szef Obozu Zjednoczenia Narodowego gen. Stanisław Skwarczyński.**

Zgodnie z uroczystym charakterem dnia Imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego, Polskie Radio przygotowało dn. 19 marca specjalny program, który rozpocznie **o godz. 11.15** audycja dla szkół p. t. „Śpiewajmy piosenki". Będzie to zbiór ludowych piosenek z Wileńszczyzny, z rodzinnych stron Marszałka Piłsudskiego. W audycji południowej tego dnia o **godz. 12.03** felieton o Imieninach Marszałka Piłsudskiego wygłosi Juliusz Kaden-Bandrowski.

Po południu **o godz. 17.00** nadany zostanie fragment ze wspomnień Artura Śliwińskiego o Józefie Piłsudskim. Dla Polaków zagranicą przeznaczona będzie w dniu tym o godz. 19.00 specjalna audycja p. t. „Imieniny w Belwederze".

Cała Polska słuchać będzie w dniu Imienin Marszałka — przemówienia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego, poświęconego Józefowi Piłsudskiemu.

Pan Prezydent rozpocznie przemówienie o godz. 19.50 ze swych apartamentów na Zamku Królewskim w Warszawie, gdzie zainstalowany jest mikrofon.

Nastrojom uroczystych dni imieninowych odpowiadać będzie program muzyczny w radio. Liczne koncerty orkiestr wojskowych, chórów, solistów i t. p. przyniosą utwory wyłącznie polskich kompozytorów, w tym wiele okolicznościowych pieśni i melodyj.

W piątek, dn. 18 marca przed południem usłyszymy fragmenty z „Halki" Moniuszki, a o godz. 16.15 — pieśni legionowe i żołnierskie w wykonaniu orkiestry wojskowej w Wilnie; o godz. 17.15 usłyszymy z Krakowa znakomitą śpiewaczkę Helenę Zboińską-Ruszkowską w repertuarze pieśni polskich; o godzinie 19.30 śpiewa Chór Akademicki Mieszkańców Kolonii Akademickiej im. Prez. Narutowicza w Warszawie.

Podobnie ułożony jest program muzyczny na sobotę 19 b. m. Przed południem usłyszymy utwory Paderewskiego po południu o godz. 16.15 — koncert muzyki polskiej. Wieczorem, po przemówieniu Pana Prezydenta R. P. usłyszymy wielki koncert pod hasłem „Z naszej niwy". Program muzyczny tego dnia wypełnią we wszystkich rozgłośniach Polskiego Radia utwory polskie.

Miłaszewski otrzymał 20 tys. zł.

tytułem odszkodowania za przejechanie go samochodem

Z Warszawy donoszą:

Od dłuższego czasu toczyły się sprawy sądowe na tle wypadku samochodowego **pisarza dramaturga, Stanisława Miłaszewskiego.**

Jeszcze w roku 1936 Miłaszewski przejechany został na ul. Ordynackiej przez samochód należący do dyrekcji firmy „Pocisk". Wskutek wypadku pisarz doznał powikłanego złamania nogi i przez dłuższy czas musiał przebywać na kuracji.

Sąd karny skazał kierowcę samochodu, szofera Sawickiego za nieostrożną jazdę na 3 miesiące aresztu.

Po uprawomocnieniu się wyroku pełnomocnik Miłaszewskiego, adw. Jan Nowodworski, wystąpił z pozwem cywilnym przeciwko właścicielom samochodu o **odszkodowanie za skutki wypadku.**

W ostatnich dniach w wyniku prowadzonych pertraktacji, zatarg załatwiono polubownie. **Miłaszewski otrzymał odszkodowanie w wysokości przeszło 20.000 złotych.**

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 17 marca 1938 r.

Szyling i marka

Mieliśmy już tu okazję — w pierwszym dniu operacji anschluss'owej — wypowiedzieć parę uwag ogólnych o przypuszczalnych następstwach gospodarczych inkorporacji Austrii do Rzeszy. Nie wracając już przeto do zagadnień ogólnych — chcemy poruszyć fragment, ale — jak się zdaje — fragment budzący dość powszechne zainteresowanie: kwestię monetarną.

Zdaje się, iż przyjąć można za pewnik, że samodzielność monetarną Austrii wygasa wraz z jej samodzielnością polityczną. Szyling przestanie zapewne istnieć jako pieniądz.

Trzeba pamiętać o trudnościach, jakie się tu nasuwają. Rzesza i Austria mają radykalnie odmienne ustroje pieniężne. Szyling jest pieniądzem wprawdzie manipulowanym, ale opartym nie tylko w swym formalnym parytecie (1 kg. złota = 5976,30 sz.), ale w swej treści o złoto. Marka jest pieniądzem oderwanym całkowicie od złota, posiadającym cały szereg, różnic do siebie — zależnie od różnych celów — ustosunkowanych — parytetów w relacji do walut obcych.

Jaką wybrać równię wymienną — problem niewątpliwie bardzo ciężki do praktycznego rozwiązania. Oczywista, jeżeli chce się uniknąć ciężkich wstrząsów ekonom., liczyć się należy z wzajemnym stosunkiem poziomów cen, wzgl. kosztów utrzymania. Wobec zupełnego, jak powiedzieliśmy, oderwania marki od złota ten moment będzie zapewne rozstrzygał. Charakterystyczne, że parytet prowizoryczny, ustalony dla wojsk okupacyjnych brzmi: 1 mk. = 1.30 szyl. Jest on oczywista daleki (z uszczerbkiem dla marki) od formalnego parytetu obu walut. Utrzymanie go jako parytet definitywny oznaczałoby oficjalne stwierdzenie dewaluacji marki, w wielu punktach nie odpowiadałoby to interesom niemieckim; zwłaszcza zaś — co jest zrozumiałe — w likwidacji stosunków handlowych i finansowych wzajemnych obu krajów, przed-anschluss'owych. Wcale nie dziwimy się, że dla szukania rozwiązań tak trudnego zagadnienia przeproszono się z doktorem Schachtem (ostatnie depesze głoszą, że wyjechał do Wiednia).

Nie ulega w każdym razie wątpliwości, że amalgamacja obu systemów pieniężnych odbędzie się przez przejęcie ustroju niemieckiego a więc ustroju pieniądza papierowego bez „kontaktu" ze złotem — dla Austrii. W takim razie niewątpliwie pokaźny zapas kruszczowo-dewizowy Austriackiego Banku Narodowego (porównajmy bilanse banków emisyjnych na 15 lutego: a) Austria: dewizy i kruszce — 416 mil. sz., przy obiegu 826 mil., b) Niemcy: niezastawione złoto i dewizy — 56 mil. przy obiegu — 4777 mil. mk.; tu i tam pominęliśmy inne natychmiast płatne zobowiązania) — jest w sensie ustrojowo-pieniężnym... „zbędny". Oczywista uzyskana w wyprawie wiedeńskiej zdobycz owych zgórą 400 milionów w złocie i dewizach wielokrotne w ten sposób powiększenie własnego zapasu nie są Niemcom wogóle niepotrzebne. Raczej — wprost przeciwnie. Oznaczają bowiem przede wszystkim... świetne uzupełnienie finansowej rezerwy wojennej.

Dr. A. Z.

KONTYNGENTY FRANCUSKIE DLA POLSKI.

Poza kontyngentami, przysługującymi Polsce w roku ubiegłym, ustalone zostały w protokule komisji mieszanej polsko-francuskiej z dnia 4 marca 1938 r. dodatkowe kontyngenty na wwóz do Francji następujących artykułów:

Szczupaki, konserwy rybne, wyroby cukiernicze, cynk surowy, pył cynkowy, cynk walcowany, klej kostny, tkaniny wełniane, ubrania dla mężczyzn z tkanin innych niż jedwab, zamknięcia błyskawiczne, zgrzeblarki, maszyny włókiennicze przygotowawcze, krosna, warsztaty przędzalnicze inne, maszyny rolnicze, inne, pilniki, krzesła i części krzeseł, meble inne prócz krzeseł, płyty gramofonowe w języku polskim, słożki filcowe wełniane.

Sytuacja gospodarcza Austrii przed „Anschlussem"

według sprawozdania Austriackiego Banku Narodowego. — Czy odbędzie się doroczne zebranie akcjonariuszy Banku

W dniu 18 b. m. odbędzie się XV doroczne walne zebranie akcjonariuszy Austriackiego Banku Narodowego. Zebranie to, rzecz oczywista, odbędzie się w ustalonym terminie tylko wtedy, **jeśli nie nastąpią jakieś zmiany wynikłe z nowej sytuacji w Austrii.**

W związku z walnym zebraniem, dyrekcja Austriackiego Banku Narodowego wydała drukowane sprawozdanie, w którym omawia **sytuację gospodarczą Austrii** ze szczególnym uwzględnieniem położenia finansowego i walutowego. Jest to ostatnie chyba sprawozdanie austriackiej instytucji emisyjnej, gdyż w związku z przyłączeniem Austrii do Rzeszy, **Austriacki Bank Narodowy będzie niewątpliwie zlikwidowany, albo też przynajmniej przestanie pełnić funkcje banku emisyjnego.**

Sprawozdanie Banku Narodowego stwierdza, że **rok 1937 przyniósł znaczną poprawę sytuacji gospodarczej w Austrii. Produkcja przemysłowa we wszystkich prawie gałęziach pokaźnie wzrosła. Przy tym jednak znacznie silniej zwiększyła się wytwórczość dóbr produkcyjnych, aniżeli dóbr spożycia.**

Stabilizacja szylinga przyczyniła się również w dużej mierze do poprawy położenia gospodarczego. Sytuacja walutowa, dzięki wzmożonemu dopływowi walut i złota **uległa wzmocnieniu.** Spadek salda pasywnego austriackiego bilansu handlowego, **wzrost ruchu turystycznego** pokaźne zwiększenie się wpływów z ruchu tranzytowego, wreszcie zmniejszenie się obsługi długów państwowych ze względu na dewaluację niektórych walut zagranicznych spowodowały **wzrost rezerw walutowych Austriackiego Banku Narodowego o 79.1 miln. szylingów.**

Stan zadłużenia zagranicznego wskutek spłaty rat amortyzacyjnych jakoteż ponownej zniżki franka francuskiego zmniejszył się w stosunku do roku 1936 o przeszło 10 proc. Operacje w bankach rozwijały się pomyślnie i we **wszystkich działach dało się zauważyć ożywienie.** Płynność na rynku pieniężnym pokaźnie wzrosła. Nastrój na giełdzie wiedeńskiej był dość ożywiony, wahania kursów były jednak niezbyt wielkie.

Handel zagraniczny Austrii kształtował się w roku 1937 pomyślnie. Pewne trudności powstały jednak stąd, że obrót płatniczy z niektórymi państwami, uregulowany umowami clearingowymi, nie funkcjonował zbyt dobrze. Sumy w obrocie clearingowym z Austrią, Węgrami, Czechosłowacją, Grecją i Turcją, które należą się austriackim wierzycielom, osiągnęły w końcu roku 1937 — 115,9 milionów szylingów.

Granica celna Austrii utrzymana

aż do odwołania.—Cła będą pobierane jak dotychczas

Niemieckie Ministerstwo Finansów opublikowało w dn. 15 marca b. m. następujące obwieszczenie: **ustawa niemiecka z dn. 13 marca b. r. postanawia, iż obowiązujące w tej chwili w Austrii prawo pozostaje w mocy aż do odwołania i że kanclerz Rzeszy lub upoważniony przezeń minister Rzeszy wprowadzać ma prawo Rzeszy w Austrii.** Wynika stąd, iż austriacki system celny na razie pozostaje w mocy. Wobec tego **granica celna musi być na razie utrzymana, t. zn. cła** i inne opłaty będą chwilowo pobierane **na niemiecko-austriackiej granicy celnej.** Podobnie jak wolny port hamburski, leżący na obszarze Rzeszy podlega wyjątkowym prawom celnym, tak i Austria, będąca terytorium Rzeszy **podlega również wyjątkowym prawom celnym.**

Stany Zjednoczone kupują w Łodzi

chustki fantazyjne i szaliki drukowane

Ostatnio zanotowano na rynku łódzkim **wzmożone zainteresowanie chustkami fantazyjnymi oraz szalikami drukowanymi ze strony zagranicy,** a szczególnie ze strony **Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.**

Jak nas poinformowano w ostatnich dniach przybył do Łodzi szereg przedstawicieli zagranicznych firm importerskich, którzy nawiązali kontakt z firmami łódzkimi, produkującymi chustki fantazyjne oraz szaliki drukowane.

Prowadzone pertraktacje **uwieńczone zostały,** jak nas poinformowano, **pozytywnym rezultatem.** Firmy importerskie ze **Stanów Zjednoczonych** zakupiły w ostatnich dniach w Łodzi **chustki fantazyjne i szaliki drukowane na sumę kilku set tysięcy złotych.** Już za kilka tygodni nastąpić ma wysyłka wyżej wymienionych artykułów do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Sytuacja finansowa Włoch

Pokrycie złotem waluty wynosi 25 proc.-Italia nie chce pożyczki

Wielka Rada Faszystowska wysłuchała sprawozdania ministra finansów, które głosi m. in., że rezerwa złota w Banku emisyjnym nie uległa zmianie od 14 miesięcy i wynosi 4.028 miln. lirów, a obieg banknotów w dn. 5 marca r. b. wyraził się liczbą 16.520 miln. lir.

„Giornale d'Italia" komentując to sprawozdanie oświadcza, że **pokrycie wynosi 25 proc.** i jest wystarczające dla utrzymania trwałości waluty włoskiej. Włochy nie szukają pożyczek zagranicznych i nie chcą na dłuższy czas obciążać się długami. Zadawalniający stan pieniądze włoskiego oraz wzrost wpływów podatkowych stanowi najlepsze zaprzeczenie zagranicznym pogłoskom, jakoby Włochy musiały uciec się do finansowej pomocy zagranicy.

Wzrost eksportu włókienniczego

w ciągu lutego r. b.—Wywóz przędzy czesankowej wzrósł o 50 proc.

Na podstawie uzyskanych przez nas danych, wykaz wywozu wyrobów włókienniczych z okręgu łódzkiego za czas od 1-go do 28 lutego r. b. przedstawia się następująco:

Ogółem w ciągu okresu sprawozdawczego eksport wyrobów włókienniczych z tutejszego okręgu wyniósł **344.485,15 kg., łącznej wartości zł. 2.314.507,39.**

W porównaniu z eksportem za miesiąc styczeń r. b. eksport ten wykazuje **poważny wzrost,** a mianowicie ilość wywiezionych kg. **zwiększyła się o 123.259,33, wartość zaś uległa zwiększeniu o zł. 634.413,80.**

Zaznaczyć należy, że najpewniejsze zwiększenie się eksportu wykazuje **przędza czesankowa,** której eksport w porównaniu z miesiącem poprzedzającym **zwiększył się o blisko 50 procent.**

Giełda pieniężna

Warszawa, 16 marca.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza, przy obrotach zwiększonych. Notowano: Amsterdam 293.50, Bruksela 89.15, Gdańsk 100, Londyn 26.36, Mediolan 27.75, Nowy Jork 5.28,75, Nowy Jork-kabel 5.29, Oslo — 132.50, Paryż 16.20, Praga 18.40, Sztokholm — 135.80, Zurych 132. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.26, kanadyjskie 5.25,50, floreny holenderskie 292.50, franki francuskie 15.90, szwajcarskie 121.50, belgi belgijskie 88.90, funty angielskie 26.27, palestyńskie 25.95, guldeny gdańskie 99.75, korony czeskie 16.10, duńskie 117.20, norweskie 131.85, szwedzkie 135.15, liry włoskie 21.10, marki fińskie 11.30, niemieckie 93, niemieckie srebrne 110.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była słabsza, przy większych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 111.50, imienne 110.75, Węgiel 29.50—29.00, Lilpopy 62, Modrzejów 13, Norblin 75.50, Starachowice 36.25—35.50, Żyrardów 67.50.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była również słabsza, przy większych obrotach 3 proc. inwestycyjną i 4 i pół proc. wewnętrzną. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I emisja 80.50, seria 90, II-ga em. 79.50, 4 proc. dolarowa 39.25—39—39.25, 4 i pół proc. wewnętrzna 64.13, 4 proc. konsolidacyjna 65.75—65.25—65.50, drobne odcinki 65.25—64.75—65.00, 5 proc. konwersyjna 69.25, 5 proc. kolejowa 67, 4 i pół proc. ziemskie 61.50—60.50—60.75, pięć proc. Warszawy z 1933 r. 68.50—68.00, 5 proc. Warszawy z 1936 r. 70.00, 5 i pół proc. obligacje m Warszawy VII em. 66.50, 6 proc. obligacje m. Warszawy VI em. 73.00, VIII i IX emisja—70, 8 proc. pożyczka szkolna m. Warszawy 75.

W obrotach prywatnych dokonano następujących tranzakcyj: 3 proc. państwowa renta ziemska 58—57.50, odcinki po 500 zł. — 58, Rudzki—9.40 w zaofiarowaniu.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 40.75—40.50, poż. inwestycyjna I-sza emisja 82.50—82.25, poż. inwestycyjna II-ga em. 81.75—81.50, poż. konsolidacyjna grube 67.00—66.75, poż. wewnętrzna 66.25—65.75, Bank Polski 113.50—113.00, poż. konwersyjna 69.75—69.50. Tendencja wyczekująca.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdy zbożowo-towarowej notowano: żyto I stand. 21.50—21.75, mąka żytnia 65 proc. 30.50—30.75. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja spokojna.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 16 marca.

Nazwa papieru	Dziś	Przed mies.	Przed 3 mies	Przed rokiem
3% Inw. I. em.	80.50	82.—	76.25	65.—
4 1/2% Wew.	64.13	64.88	60.13	
5% Konwers.	69.25	68.50	65.50	54.50
Dolarówka	39.25	43.—	41.25	45.—
4 1/2% L. Ziem.	60.75	62.25	59.—	51.—
5% L. Warsz. 1933	68.—	69.75	69.—	55.—
5% L. Łódz. 1933		63.50	61.25	51.—
Bank Polski	111.50	117.50	109.50	100.—
Lilpop	62.—	62.50	61.—	14.—
Żyrardów	67.50	73.50		40.—

NOTOWANIA BAWEŁNY

z dnia 15-go marca 1938 r.

NOWY JORK: Loco 8.98, marzec 8.91, kwiecień 8,91, maj 8.93, czerwiec 8.95, lipiec 8.99, sierpień 9.02, wrzesień 9.05, październik 9.08, listopad 9.08, grudzień 9.08, styczeń 9.11.

NOWY ORLEAN: Loco 9.16, marzec 9.06, maj 9.06, lipiec 9.13, paźdz. 9.20, grudzień 9.22.

LIVERPOOL: Loco 5.03, marzec 4.96, kwiecień 4.97, maj 5.00, czerwiec 5.02, lipiec 5.05, sierpień 5.06, wrzesień 5.08, październik 5.10, listopad 5.11, grudzień 5.12, styczeń 5.14, luty 5.15, marzec 5.16, kwiecień 5.18, maj 5.19.

Giza: Loco 7.34, marzec 6.90, maj 6.85, lipiec 6.92, wrzesień 6.92, październik 6.97, listopad 6.97, styczeń 6.98.

Egipska: Loco 8.29.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR POLSKI.

Dziś, w czwartek, o godz. 8.30 po raz 59-ty rekordowa „Gałązka rozmarynu". Z przedstawieniem tym związana będzie uroczysta akademia ku czci Dostojnego Solenizanta Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza. — Passe-partout nieważne.

W piątek o godz. 7-ej wiecz., a w sobotę o godzine 4-ej po poł. (w abonamencie szkolnym) i o godz. 8.30 wiecz. arcydzieło Z. Krasińskiego „Nie-boska komedia", w inscenizacji L. Schillera.

TEATR KAMERALNY.

Dziś, w czwartek, o godz. 8.30 wiecz., a w sobotę dwukrotnie: o godz. 4-ej po poł. (w abonamencie szkolnym) i wieczorem o 8.30 stylowa komedia Moliera „Figle Skapena", w reżyserii Br. Dąbrowskiego.

Jutro wieczorem ekscytować będzie publiczność najbardziej rasowy amant polski Józef Węgrzyn w wybornej komedii A. Grzymały-Siedleckiego „Spadkobierca". Reżyseria Z. Biesiadeckiego.

TEATR POPULARNY.

Dziś, w czwartek, i piątek i codziennie o godzinie 8.15 wiecz. w dalszym ciągu komedia Zalewskiego „Oj mężczyźni, mężczyźni" w koncertowym wykonaniu Dunajewskiej, Relewicz-Ziembińskiej, Skrzydłowskiej, Sykulskiej, Dejunowicza, Kopczewskiego, Leszczyńskiego i reżysera Wronckiego.

OTWARCIE TEATRU DLA DZIECI „KOT W BUTACH" (Al. Kościuszki 57).

Dziatwa łódzka, która dotychczas stale była upośledzona pod względem odpowiednich dla siebie rozrywek, nareszcie otrzyma własny, stały teatr. Jest nim Teatr Kukiełek p. n. „Kot w Butach", który stanowi pod względem wyposażenia technicznego, kukieł, dekoracyj, efektów i reżyserii filię warszawskiego teatru kukiełkowego dla dzieci „Baj".

Uroczyste otwarcie stałego teatru dla dzieci „Kot w Butach" nastąpi już w piątek, dnia 18 marca r. b. o godz. 19-ej (7-ej wiecz.), przyczym inauguracja przeznaczona jest „tylko dla dorosłych", a mianowicie dla zaproszonych przedstawicieli prasy, kierowników szkół, władz i t. p. Natomiast już w sobotę, 19-go b. m. o godz. 12-ej w poł. i o 16-ej po poł. w niedzielę zaś dnia 20-go b. m. o godz. 12-ej i 16-ej dana będzie dla dzieci przepiękna, nie grana jeszcze nigdy w Łodzi, bajka Julii Duszyńskiej p. t. „O raku nieboraku i pstrągu dziwolągu". Reżyseria Jana Wesołowskiego (kierownik teatru „Baj"), muzyka Anny Osserówny.

Bilety do nabycia w kasie teatru, który mieści się przy Alei Kościuszki 57.

TEATR W FILHARMONII.

Dziś grana będzie po raz ostatni operetka „Komediant", zaś po spektaklu, pod kierunkiem Pawła Bursteina, dana będzie rewia, w której wezmą udział pp. Lilian Lux, Fr. Winter, M. Born i Widecki. Conferansier — S. Natan.

Kto dziś będzie dyrygował orkiestrą Fr. Witkowskiego w „Casanowie"

W ubiegły czwartek publiczność zapełniająca szczelnie lokal „Casanovy" przeżyła noc niezwykłych emocyj. Dyrekcja dancingu zorganizowała w tym dniu konkurs dyrygentów, polegający na tym, że każdy z obecnych na sali mógł objąć rządy nad znakomitą, najlepszą w Polsce orkiestrą Franciszka Witkowskiego. Kapelmistrze - amatorzy zgłosili się bardzo licznie. Rozbawiona publiczność szalała do świtu.

Na ogólne żądanie oryginalny konkurs będzie powtórzony w dniu dzisiejszym. Najlepszych dyrygentów, podobnie jak w ubiegłym tygodniu, czekają cenne nagrody. A więc dziś spotykamy się w „Casanovie"!

Po południu five z pełnym programem artystycznym i wzbudzającym ogólne zainteresowanie „łowieniem rybek".

Z ruchu wydawniczego

Rocznik „Sceny Polskiej"

Ukazał się numer poczwórny „Sceny Polskiej" w objętości 448 stron druku, zamykający rok 1937. Zawiera bogatą treść. W związku z 30-tą rocznicą śmierci Wyspiańskiego, L. Płoszewski ogłasza nieznane materiały dotyczące „Wesela", a L. Schiller obszerne studium: „Teatr ogromny". Dalej idzie szkic prof. Dyboskiego o zmarłym pisarzu angielskim J. M. Barrie'm, artykuł K. Stromengera o teatrze Szymanowskiego. Interesujące wspomnienia o zmarłym niedawno aktorze i reżyserze Ryszardzie Bolesławskim ogłaszają: T. Hiż o jego czasach rosyjskich, L. Schiller o pobycie w Warszawie z obszernym podmalowaniem sytuacji w teatrze polskim po odzyskaniu niepodległości, R. Ordyński o karierze amerykańskiej Bolesławskiego. Dwie wyczerpujące rozprawy historyczne stanowią M. Rulikowskiego „Teatr warszawski od czasów Osińskiego do wojny" i monograficzny zarys W. Brumera o Meiningeńczykach. W związku bezpośrednim z nimi zostają wspomnienia osobiste Józefa Śliwickiego z występów Modrzejewskiej i Meiningeńczyków w Warszawie w 1885 r.

Redakcja wznowionej „Sceny" spoczywa w rękach Tymona Terleckiego, komitet redakcyjny stanowią: Julian Krzyżanowski, Mieczysław Rulikowski, Leon Schiller.

Głównym świadkiem oskarżenia - mąż i ojciec

Szajka fałszerzy monet przed sądem. — Wszyscy oskarżeni zostali skazani na karę więzienia od 1 roku do 4 lat

Przed sądem okręgowym toczyła się wczoraj rozprawa przeciwko **szajce fałszerzy monet, o** tyle niezwykła i godna uwagi, że głównym świadkiem oskarżenia **przeciwko swej żonie i czworgu dorosłych dzieci** — podsądnym w procesie — był ich **mąż, względnie rodzony ojciec.**

Na czele oskarżonych znalazł się **Jan Pawlak,** liczący lat 24, dalej odpowiadała cała rodzina Dworzańskich, t. j. **Michalina, licząca lat 60 i jej dzieci: Jan Józef, Wanda i Kazimiera** (ta ostatnia **jeszcze nieletnia) oraz Zygmunt Niezgoda, liczący lat 18.** Oskarżeni zamieszkują wszyscy w Pabianicach, gdzie również ujawnione zostało zarzucane im przestępstwo.

W dniu 20 grudnia r. ub. do sklepu Jana Świątka w Pabianicach przybyła młoda dziewczyna, kupiła kilogram jabłek i wręczyła sklepikarzowi monetę **dwuzłotową.** Sklepikarz zaraz po wyjściu kupującej zauważył, że **moneta jest fałszywa, wybiegł za dziewczyną, zatrzymał ją i oddał w ręce posterunkowego.** Okazało się, że była nią **17-letnia Kazimiera Dworzańska.** Do komisariatu po zatrzymaniu kolporterki fałszywych monet wpłynęły dalsze meldunki o fałszywych monetach, ujawnionych przez innych sklepikarzy. **W mieszkaniu Dworzańskich zarządzono rewizję.** Przerażona 60-letnia Michalina Dworzańska usiłowała ukryć jakieś zawiniątko, szarpała się z policjantami. Mimo to znaleziono przy Wandzie Dobrzańskiej **7 sztuk fałszywych dwuzłotówek.**

Podczas, gdy matka i córka dawały wykrętne odpowiedzi co do pochodzenia monet, **Władysław Dobrzański oświaczył wręcz, że syn jego Jan otrzymał falsyfikaty w jego domu od nieznanego jakiegoś osobnika, który przez cały czas rozmawiał o „lipkach" (fałszywych monetach) i który zostawił 50 sztuk dwuzłotówek, oczywista fałszywych.**

W toku dalszego dochodzenia wyszło na jaw, że drugi z braci Dworzańskich wręczył 45 sztuk dwuzłotówek Zygmuntowi Niezgodzie, który je puścił w obieg. W albumie przestępców został ów nieznany osobnik, który monet dostarczył, rozpoznany jako **Jan Pawlak.** Pawlak przez dłuższy czas ukrywał się i w styczniu został ujęty.

Rozprawie wczorajszej, w której **Dworzański ojciec zdecydowanie zeznawał przeciwko swym najbliższym, przewodniczył wiceprezes Olszewski. Oskarżał prok. Maciejewski. Obronę wnosili adw. Kopaczewski i apl. adw. Nower.**

Pawlak został skazany na 4 lata więzienia, Jan Dworzański na dwa lata, jego brat Józef na rok i 6 miesięcy, ich matka Michalina na rok z zawieszeniem jej córka Wanda również na rok z zawieszeniem, 17-letnia Kazimiera na zamknięcie w domu poprawy z zawieszeniem i wreszcie Niezgoda na rok więzienia również z zawieszeniem wykonania kary. (l)

Zabił kolegę w więzieniu

Sąd skazał Wałęskę na 3 lata więzienia i osadzenie w Koronowie

Oskarżeni, gdy ich wprowadzają za barierę w sali sądowej — przeważnie siadają na ławie. Wczorajszy podsądny 32-letni Henryk Wałęska — nie usiadł jednak, a **padł na ławę oskarżonych i począł się rzucać w drgawkach.**

Sąd zarządził zbadanie go przez 2 biegłych. Po dłuższej przerwie lekarze wynieśli orzeczenie, iż **oskarżony jest wprawdzie typem zwyrodniałym i psychopatą, jednak chorobę umysłową symuluje.**

Wałęski odpowiadał za **nieumyślne zabójstwo swego współtowarzysza celi w więzieniu w Łęczycy.** 3 kwietnia ub. roku, wieczorem, gdy światła w celach były już pogaszone, rozległ się głuchy łoskot z celi, w której wraz z Wałęską odsiadywał karę **Władysław Zymsz.**

Gdy zapalono światło — **znaleziono Zymsza z rozpłataną czaszką.** Denat zmarł wkrótce. Wałęska zeznał, że **chciał tylko „pobić" Zymsza i w tym celu uderzył go stołkiem w głowę.** Mieli ze sobą różne sprawy niezałatwione, żyli w stałej niezgodzie i Wałęska chciał się tylko odwzajemnić Zymszowi za uderzenie szczotką, jakie odeń tegoż dnia otrzymał.

W toku dochodzenia począł Wałęska zdradzać **objawy choroby umysłowej.** Przesłano go na obserwację do Tworek, gdzie **lekarze stwierdzili symulację.** Nie pomogły oskarżonemu i wczoraj najrozmaitsze wyczyny, na oko świadczące o tym, że jest pomieszany.

Sąd pod przewodnictwem sędziego Mersona skazał Wałęskę na 3 lata więzienia. Z uwagi na to, że skazany ma już za sobą 8 wyroków za kradzieże — sąd postanowił skazać go ponadto na zamknięcie, po odbyciu kary, w zakładzie dla niepoprawnych w Koronowie (l)

Hitleryzacja sportu austriackiego

Usunięto z klubów wszystkich zawodników-Żydów

Wiedeń, 16 marca. Ze wszystkich klubów sportowych w Austrii **usunięto zawodników-Żydów bądź też pochodzenia żydowskiego, osłabiając przez to poszczególne zespoły.**

W dniu wczorajszym austriacki związek piłki nożnej uchwalił **skreślić z listy sędziów piłkarskich 70 Żydów.** Wobec tego, że pozostała liczba sędziów nie wystarcza na obsadzenie wszystkich imprez piłkarskich, austriacki związek ogłosił odezwę, w której **wzywa piłkarzy aryjskich, żeby się zgłaszali na sędziów piłkarskich.**

Wczoraj zamknięto też sekretariat austriackiego klubu piłkarskiego „Austria", ze względu na to, iż w zarządzie byli Żydzi.

Radioprogram

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADIA.

CZWARTEK, dnia 17-go marca 1938 r.

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.20—6.40: Gimnastyka. 6.40—7.00: Muzyka (pł.). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.15: Przerwa. 11.15—11.40: Marsze i pieśni żołnierskie — poranek dla młodzieży szkół powszechnych, w oprac. Józefa Życzkowskiego (z Krakowa). Wykonawcy: Chór Państwowego Pedagogium pod dyr. J. Życzkowskego, (soliści): A. Wolak — baryton, Z. Sękarówna — m.sopran, fortepian, 3 trąbki i werbel. Objaśnienia J. Staicha. 11.40—11.57: Gra Gaspar Cassado (wiolonczela, płyty z Warszawy).

11.57—12.03: Sygnał czasu Warszawy i Hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—15.00: Koncert życzeń. 15.00—15.05: „Jak spędzić święto? — poradzi Ludwik Szumlewski. 15.05—15.10: O wszystkim po troszku. 15.10 15.27: Gra orkiestra Edith Lorand (płyty). 15.27—15.30: Łódzkie wiadomości giełdowe. 15.30—15.45: Wiadomości gospodarcze. 15.45—16.15: „Wędrówki muzyczne"— audycja dla młodzieży w oprac. Zofii Ławęskiej (z Wilna). 16.15—16.50: Muzyka dwufortepianowa. Wykonawcy Zygmunt Lisicki i Edmund Rösler (z Bydgoszczy przez Toruń).

16.50—17.00 Pogadanka aktualna.

17.00—17.15: Wiedza i książka:: Nowe publikacje o współczesnych prądach filozoficznych—odczyt wygłosi prof. B. Jasinowski (Wilno).

17.15—17.50: Muzyka rozrywkowa. Wykonawcy: Kwintet salonowy i Juliusz Bienkowski — tenor (z Poznania).

17.50—18.10: Poradnik sportowy — red. Józef Włodarkiewicz i wiadomości sportowe.

18.10 18.15: Wiadomości sportowe lokalne

18.15—18.40: Audycja wymienna do Łodzi i Katowic. „Z twórczości Edwarda Griega" — N. Weissmann — Hüblerowa — fortepian i Stanisław Mikuszewski (skrz.) — z Krakowa.

18.40—18.55: Nowości echniczne — omówi Wacław Gawroński.

18.55—19.00: Odczytanie programu.

19.00—19.30: Oryginalny Teatr Wyobraźni: „Lawina" — słuchowisko Rafała Malczewskiego.

19.30—19.50: Fragmenty z baletu „Wesele Jutrzenki" — Piotra Czajkowskiego (płyty) z Warszawy.

19.50—20.00: Pogadanka aktualna.

20.00—20.40: Mozaika muzyczna. Wykonawcy: Helena Huzarska, Mira Grelichowska, Władysław Szpilman, Bronisław Prokopowicz, Teodor Górski, aTdeusz Górzyński.

20.40—20.50: Dziennk wieczorny.

20.50—20.55: Pogadanka aktualna.

20.55—21.00: Przerwa. 21.00—22.00: Koncert z Irlandii. Wykonawcy: Orkiestra Rozgłośni, kwartet wokalny, kwintet wokalny, Leo Rowsome (kobza), Sean Curtele (tenor(, Dublin Metropolitan Garda Ban pod dyr. superintendenta O'Donnel Sweeney.

22.00—22.15: „Z mojego warsztatu — szkic literacki Józefa Czechowicza.

22.15—22.50: Pieśni włoskie z kojca XVI stulecia w oprac. Alfreda Wotuenne Plattel'a ze zbioru Simona Varovic (1591). Wykonawcy: Podwójny kwartet „Pro Arte" z tow. lutni i klawesynu pod dyr. A. Ludwiga (Wilno).

22.50—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy, komunikat meteorologiczny.

23.00—23.30: Muzyka taneczna (płyty).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

20.15 RADIO-ROMANIA: Koncert symfoniczny z Ateneum w wyk. Berlińskiej Ork. Filh.

20.10 KOPENHAGA: Koncert symfoniczny.

20.15 HILVERSUM II: Koncert symfoniczny pod dyr. Bruno Waltera z udz. E. Krenecka (fort.).

21.00 RZYM: „Carmen" — opera Bizeta (transm. z Neapolu).

23.30 LUKSEMBURG. Koncert Beethowenowski.

Olimpiada odbędzie się definitywnie w Tokio

Kair, 16 marca. Obradujący w Kairze kongres międzynarodowego komitetu olimpijskiego uchwalił w środę, że XII Olimpiada odbędzie się definitywnie w Tokio. Termin igrzysk ze względu na panujące w sierpniu straszliwe upały zostaje przesunięty na 21 września do 6 października 1940 r.

K. I. Ż.

Uniwersytet Wykładów Powszechnych.

Wykłady w piątek, dnia 18 marca b. r.:

o godz. 9-ej wiecz.: dr. S. Szwajg, n. t. „O tak zwanej diagnozie ocznej" (Czy można rozpoznawać choroby ogólne przez zbadanie oka?), sala gimnazium M. Hochsteinowej, Wólczańska 23.

Wykłady w sobotę, dn. 19 b. m.:

o godz. 8 m. 30 wiecz.: dr. D. Morgenstern, n. t. „Choroby zawodowe robotników", sala Kibucu Bilu, ul. Wólczańska 27;

o godz. 8 m. 30 wiecz.: adw. S. Lewitan, n. t. „Prawo i sąd w literaturze pięknej", sala Klubu Sport. „Makabi", Al. Kościuszki 21.

Wykłady w niedzielę, dn. 20 b. m.:

o godz. 8 m. 30: adw. S. Szajewicz, n. t. „Handel żydowski w Polsce", sala Centr. Związku Rzemieślników, ul. Gdańska 40;

o godz. 8 m. 30 wiecz.: dr. I. Frief, n. t. „U źródeł żydowskiej świadomości narodowej", sala Organizacji „Hanoar Hacyjoni", Al. Kościuszki Nr. 10;

o godz. 8 m. 30 wiecz.; prof. Bretholo n. t. „Siły przyrody w służbie człowieka", sala Żyd. Organizacji Skautowej, ul. Piotrkowska 110.

ZE STOW. INŻ. I ARCHITEKTÓW W ŁODZI.

Stowarzyszenie inżynierów i architektów w Łodzi urządza w dniu dzisiejszym punktualnie o godz. 20-ej w sali odczytowej Stowarzyszenia przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 53 odczyt p. dr. inż. Gustawa Birsteina z Warszawy na temat: „O impulsach postępu technicznego".

Wstęp dla członków i zaproszonych przez zarząd Stow. gości. Z chwilą rozpoczęcia odczytu drzwi na salę zostaną zamknięte.

TEATR **KAMERALNY**
CEGIELNIANA 27
Bilety w kasie Teatru Kameralnego

Gościnne występy teatru palestyńskiego **HABIMA**

TYDZIEN HABIMY w ŁODZI

Środa, 23 bm. o godz. 8.30 w.
Czwartek, 24 bm. o g. 8.30 w.
Niedziela, 27 bm. 4 pp. i 8.30
URIEL AKOSTA
wg. K. Gutzkowa. Reż. A. Granowski. Muz. K. Rathaus.

Piątek, 25 bm. o godz. 8.30 w.
Sobota, 26 bm. 4 pp. i 8.30 w.
D Y B U K
Sz. Anskiego. Reż. I. Wachtangoff. Muz. I. Engel

Poniedz., 28 bm. o g. 8.30 w.
Wtorek, 29 bm. o g. 8.30 w.
KORONA DAWIDA
Calderona de la Barca. Reż. A. Diky. Muz. Sz. Rozowski.

Kosze Purymowe w artystycznym wykonaniu i w bogatym wyborze po cenach przystępnych poleca Kwiaciarnia **„PRACHIA"** ZAWADZKA 5 tel. 122-58

Najlepsza **SMIETANKA i MLEKO** z Zakł. Mlecz. **„ZDROWIE"** tel. 140-42

Przygody Buffalo Billa

bohatera Dalekiego Zachodu
Nr. 6 p.t.
TAJEMNICZY WĄWÓZ
ukazał się w sprzedaży
Cena 10 groszy

Podsłuchana rozmowa telefoniczna:

„...nie, moja kochana, to niemożliwe... dzisiejszy wieczór spędzę w domu.. kupiłam sobie bowiem nowy numer tygodnika „7 NOWEL"... czas, który spędzam na tej lekturze należy do najmilszych...

Nowy numer zawiera m. in.: „Przedziwna wędrówka miłosnego listu", „Gorączka złota", „Sumienie włóczęgi", „Mimi chce występować w teatrze" i inne.

10 GROSZY.

LEKARZ - DENTYSTA
B. Nusbaumowa
Przyjmuje od 5 do 8 po poł.
Piotrkowska 51
TELEF. 121-23.

Dr EBIN
Akuszer Ginekolog
przeprowadził się na
Główną 30, telef. 120-35
tamże klinika poł.-ginekologiczna.

Dr. MED.
WŁ. ŻADZIEWICZ
STOMATOLOG
Spec. chor. i chir. zębów i jamy ustnej.
PIOTRKOWSKA 164, tel. 125-26.
Przyjmuje od 3—7.

DOKTÓR
HENRYKOWSKI
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych.
TRAUGUTTA 9, Telefon 262-98
od 8—11-ej i od 6—9-ej wieczór
w niedzielę i święta od 9—12.30.

DR. MED.
JAN POLAK
CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
TEL. 164 21
godz. przyjęć 5—7.

DR. MED.
AL. KOPCIOWSKI
Piotrkowska 8
przyjmuje od godz. 1.30 — 2.30 i od godz. 7—8.
Telefon 232-55.

LIKWIDACJA
Majątku Gnojno z budynkami, inwentarzami przy mieście Kutnie.
Parcele rolne — ogrodnicze — urzędnicze.
Place budowlane, tereny przemysłowe. Własna bocznica kolejowa.
Wyjątkowa okazja lokaty kapitału.
Sprzedaż prowadzi BIURO PARCELACYJNE
M. Krajewski i H. Malanowski w Warszawie,
ul. Żulińskiego 3. lub przedstawiciel biura w majątku.

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.
Centralna lecznica zębów
I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83
Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10—1.
Stomatolog przyjmuje od 9 - 11.
LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCIOWSKA
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.
Przyjmuje od 10—1 i od 3—7-ej.

DR. MED.
Dr. Ludwik FALK
Choroby skórne i weneryczne
Nawrot 7 tel. 128-07
przyjm. 10—12 i 5—7-ej.

„Czystość"
przyjmuje cyklinowanie. drutowanie froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44. telefon 167-45.
Ceny konkurencyjne.

Kupno i sprzedaż

SYPIALNIA, mahoniowa w dobrym stanie okazyjnie do sprzedania, Cegielniana 38, m. 17.

KUPIMY szafę biurową w dobrym stanie, używaną. Tel. w godzinach biurowych 134-56.

Lokale

POKÓJ duży umeblowany w cichym, czystym domu do odnajęcia, Wólczańska 78, m. 8, tel. 148-74

POSZUKUJE się salę fabryczną 300 metrów kwadratowych na parterze. Wiadomość telefon 249-17.

3-POKOJOWE mieszkania komfortowe w nowym domu, Radwańska 16, do wynajęcia. Informacje na miejscu.

DO WYNAJĘCIA pokój frontowy umeblowany z wygodami na I piętrze, telefon 173-13. Piotrkowska 166.

MIESZKANIE 1-pokojowe do wynajęcie od 1 kwietnia, Czartoryskiego 37, przy Srebrzyńskiej.

W WILLI w ogrodzie umeblowany pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia, 80 zł. miesięcznie, Gdańska 94

UWAGA okolica letniskowa. Różne mieszkania do wynajęcia w nowym budynku, razem 12 mieszkań, Szosa Zgierska nr. 90. Wiad. W. Siedlecka.

5-cio POKOJOWE mieszkanie na I-ym piętrze od 1/IV. do wynajęcia. Piotrkowska 107. Wiadomość u Admin.

3 POKOJE, kuchnia, wszelkie wygody I. piętro, do wynajęcia. Informacje telefon 131-54. 27—3

Nauka i wychowanie

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Południowa 20 m. 20. I-sza lewa of. parter

Rutynowana nauczycielka muzyki UDZIELA **lekcji gry fortepianowej** (moskiewskie konserwatorjum), oraz francuskiego po kilkuletnim pobycie w Paryżu. **G. HURWICZ-SZTYLLEROWA** Aleje 1-go Maja 9 m. 6.

FRANCUSKI JĘZYK najnowsza skrócona metoda nauczania, gramatyka. literatura, konwersacja. **AKCENT PARYSKI** tel. 233-11.

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21. m. 8a, front zastać od 4—8 po poł.

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70, w godzinach 2—3. 5

Posady

POTRZEBNA (y) w młodym wieku pomoc. buchalterki (ra) z praktyką i szybkim pisaniem na maszynie, dobrymi referencjami pod „Przemysł chemiczny".

WYKWALIFIKOWANA pielęgniarka długoletnią praktyką, dobrymi referencjami poszukuje posady do noworodka. Oferty pod „369".

STARSZA inteligentna osoba poszukuje posady do noworodka lub starszego niemowlęcia. Sub. „Uczciwa".

WYCHOWAWCZYNI z kilkuletnią praktyką poszukuje posady. Pierwszorzędne referencje. Łaskawe oferty pod „W. K."

POSZUKIWANY trawiacz do cynkografii. Oferty sub: „O. R." do Administracji.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sub lokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki"

PRZYBŁĄKAŁ się wyżeł. Do odebrania za zwrotem kosztów, E. Thiem, ul. Piekarska 26.

ZAGINĄŁ terrier mieszany, puszysty, koloru kremowego, wabi się „Labuś". Odprowadzić za wynagrodzeniem Kilińskiego 73, m. 32.

ZAGUBIONO weksel zł. 200.—, pł. 19.III.38 r., wystawca J. M. Landau w Łodzi, Napiórkowskiego 47/49. zlecenie B. Kopelmana, unieważniam, B. Kopelman, I-go Maja Nr. 7, m. 12.

DAWID WYWIECKI, zam. Krótka 2, Łask, zgubił kwit Nr. 301352, wydany przez Warszawskie T-wo Pożyczkowe.

SENSACYJNY ZAKŁAD

Ukazał się **Nr. 19** sensacyjnych przygód
„LORDA LISTERA"
— Każdy zeszyt stanowi oddzielną całość —
Cena 10 groszy.

Harry Dickson
Przygody Zagadkowego Człowieka
Nr. 10 Tajemniczy trybunał
już ukazał się w sprzedaży. Cena 10 gr.
Każdy zeszyt stanowi oddzielną całość.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—. za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.